

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11 (3286) 2013 MARCH - KOVAS 19 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Dešinė ir kairė

Kiek ir kokių partijų bebūtų pristeigta, politinė linkmė, ypač rinkimuose, išryškėja dvikelė – tai dešinė ir kairė. Tartum ieškant vidurkio kai kada pasirodo ir vadinamieji centristai, tačiau jie daugumai vis dar nelabai suprantami.

PO seimo rinkimų Lietuvoje dešinioji koalicija turėjo užleisti vietą kairiajai. Kiek tos grupės ideologiškai yra pasvirusios į atstovaujamas puses, tokių analizių neteko užtikti. O ir išanalizavimas nedaug ką pakeistų, nes partijų narių sudėtis ir iš to gaunama kokybė – klausimas per daug painus teisingesnei išvadai padaryti. Iš tiesų nei kairė, nei dešinė nėra ir nebūna taip aukštomis tvoromis atsivėrusios, kad niekas neįstengtų jų perlipti. Kaip žinome, nei kairė, nei dešinė nėra panašios pasidairius, kaip jos atrodo kitur. Taigi, ir mūsų lietuviškos politinės linkmės, lyginant jas su kitų valstybių tais pačiais vardais pavadintomis partijomis, yra skirtingos. Yra pagrindo manyti, kad kartais renkame valdžią nusižiūrėję į kitus, nelietuviškus modelius ar pavadinimus, o gauname ne tokius rezultatus, kokių laukėme. Atrodo, kad ne pro šalį būtų į save atidžiau pažiūrėti, pvz. koks mūsiškis konservatorius ir koks socialdemokratas. Mat netgi sukurtos ir skelbiamos politinių partijų programos ne visada atskleidžia tikrovę. Po rinkimų ir priesaikų dažnai susimaišo ir tikslai bei atliktinų darbų pirmumai. Šiuo metu kasdien stebima, kokia naujosios koalicijos linkmė ryškinsis užsienio politikos atžvilgiu, ypač gerinant santykius su Lenkija ir Rusija. Pasigirsta balsų, kad naujasis užsienio reikalų ministeris L. Linkevičius tiems kaimynams rodytis labiau kaip “savas”, o tai irgi ši bei tą reiškia.

PASIDOMĖJUS pranešimais bei politiniais komentarais, darosi vis stipresnis įspūdis, kad po dvidešimt trejų nepriklausomybės metų, tartum atitokę, kas mus valdo, keliame valdžios pareigūnų, ypač piliečių išrinktų, netolimos praeities klausimus. Su tuo, norom nenorom, rišasi ir toks, dar vis tartum paslėptas klausimėlis, ar Maskvai valdant Lietuvą būta pasyvių rezistentų, ar jų patriotizmas, anuomet slėptas, dabar išnyra į paviršių? Ar tai tik prisitaikymas prie pasikeitusių sąlygų norint kaip nors išsilaikyti tos pačios gerovės lygmenyje, o gal ir dar aukščiau? Patriotiškai nusiteikusius laisvės kovotojus, kokių pažiūrų jie bebūtų buvę, vis dėlto turėjo maloniai nu teikti faktas, kad jau pačioje nepriklausomybės pradžioje LTSR vadovas, sąjunginės kompartijos narys buvo išrinktas Lietuvos prezidentu, ir tai dar toks, kuris viešai neigė nepriklausomybės reikalingumą ir siūlė likti Sandraugoje, tai yra, pertvarkytoje Rusijos imperijoje. Nuskambėjo disonansas, dar ir dabar girdimas ir veikiantis, tartum susimaišė kairė su dešine. Tačiau jaučiamas ir viso to kažkoks dirbtinumas, net dviveidiškumas. Kas geras, kas negeras; kas tikras, kas ne; kas dar slaptas komunistas, kas ne; kas agentas, kas nuoširdus patriotas – negi visa tai tautos išrinktieji nepriklausomai Lietuvai valdyti? Liustracija laukiamo rezultato nėra per dešimtmetį nesudarė. Tai gal tik buvo kai kam reikalingas formalus paaiškinimas: mes ieškome. Praeitį – painiava. Ar ne naudingiau būtų stipresnę veiklą nukreipti į ruošimą priaugančios kartos, kuri nebekeltų tiek daug abejonių – kas jie? ČS

Šiame numeryje

Šv. Patriko stebuklai – 2 psl.

Lietuvių tauta bus gyva, kol kalbėsime lietuviškai – 3 psl.

Kas negina laisvės, tas nevertas jos – 4 psl.

Svarbiausi darbai – 7 psl.

“Duoti viltį žmonėms” – 8,9 psl.

Stalo teatras “Gandro dovana” – 9 psl.

Trispalvė ir daina “Vilnius Manor” namuose – 11 psl.

Kardinolas JORGE MARIO BERGOGLIO, SJ, 2013 m. kovo 13 d. išrinktas naujuoju Šventojo Petro įpėdiniu, kuris pasirinko Pranciškaus vardą. Naujasis popiežius gimė Buenos Aires mieste 1936 m. gruodžio 17 d. 1958 m. įstojo į Jėzaus draugiją. Kunigo šventimai jam suteikti 1969 m. Buenos Aires arkivyskupo koadjutoriumi ir konsekruotas vyskupu 1992 m., kardinolu paskirtas 2001 m.
Ntr. www.katalikai.lt

Nuolaidų poveikiuose

Kaune įkurta Koordinacinė taryba Lietuvos respublikos konstitucijai ginti

ZIGMAS TAMAKAUSKAS,
Kaunas

Šiuo metu išnaudodamos LR seimo rinkimų rezultatus, agresyviai nusiteikusios jėgos vis ryškiau kėsinaisi pažeisti veikiančią Lietuvos respublikos konstituciją, siaurinti valstybinės kalbos vartojimo erdvę, pažeisti jos struktūrą, Valstybės teritorinį vientisumą, diskriminuoti lietuviškų mokyklų mokinius, laikančius lietuvių kalbos egzaminą, palengvinant tokio egzamino laikymą kitakalbių mokinių mokyklose. Lietuva, būdama žymiai mažesnė už Lenkiją, išlaiko apie 100 lenkiškų mokyklų. Iš jų bent dešimtyje mokosi mažiau kaip 50 mokinių. Tuo tarpu Lenkijoje dėl vadinamų “lėšų stokos” nuo 1999 iki 2005 m. buvo uždaryta 50% lietuviškų mokyklų. Dabar lietuvių gyvenamame Punsco valsčiuje numatyta uždaryti dar tris – paskutines grynai lietuviškas mokyklas. Taigi čia neliks ir labai svarbių lietuvių kultūros skleidimo židinių. Lenkijos valdžia visai nepaiso, kad uždarinėdama lietuviškas mokyklas, ji pažeidžia Tautinių mažumų apsaugos konvenciją, brutaliai polonizuoja ten gyvenančią mūsų tautos dalį. Pažymėtina ir tai, kad lietuviškos mokyklos Lenkijoje nuo pat jų įkūrimo neturėjo vadovėlių lietuvių kalba.

Šie reiškiniai mūsų sąmoningai visuomenei negali nesukelti didžiulio rūpesčio savo tautos dabartimi ir jos ateitimi. Dėl to šių metų vasario mėn. 11 d. buvo įkurta Nevyriausybinių organizacijų Koordinacinė taryba Lietuvos respublikos konstitucijai ginti. Ši taryba turėtų suvienyti visų ta pačia kryptimi dirbančių organizacijų veiksmus, pareikšti savo nuomonę vyriausybei tais klausimais, su kuriais ne visa visuomenė sutinka. Tikimasi, kad bendrai priimti sprendimai turės svaresnį pobūdį, jie bus dėmesingesni.

Koordinacinę tarybą sudaro savanoriai,

pasiryžę ginti pagrindinius mūsų Konstitucijos principus – valstybinę kalbą, Lietuvos teritorinį vientisumą ir su jais susijusius kitus visuomenės interesus. Joje dirbs: prof. Romualdas Baltrušis, prof. Alvydas Butkus, “Vilnijos” draugijos Kauno skyriaus pirm. dr. Aušra Jurevičiūtė (išrinkta tarybos koordinatorė), Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos Kauno skyriaus atstovė dr. Audronė Veilentienė, Lietuvos Sąjūdžio Kauno skyriaus pirm. dr. Raimundas Kaminskas, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio atstovas istorijos mokytojas metodininkas Zigmantas Tamakauskas, Senojo Kauno draugijos pirm. Rimvydas Žiliukas, Sargėnų Senjorų klubo pirm. Zigmantas Kazlauskas, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Kauno skyriaus atstovė Elvyra Valiukaitė, Vytautų klubo atstovas Vytautas Juodka, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos Kauno skyriaus atstovė Genutė Grėbliauskienė, Jotvingių kryžiaus riterių ordino atstovas Artūras Daujotis, Lietuvos Sąjūdžio Kauno skyriaus sekretorė Julija Iskevičienė, Lietuvos tautininkų sąjungos atstovas Algirdas Morkevičius, LZTGA Kauno skyriaus pirm. Pranas Kavaliauskas, Nepriklausomo jaunimo judėjimo Kauno regiono pirm. Šarūnas Šiurka (išrinktas tarybos koordinatorės pavaduotoju).

Jau pirmame vykusiame posėdyje buvo svarstyta ir vienbalsiai pritarta Lietuvos Sąjūdžio 2013.II.8 pareiškimui, adresuotam Lietuvos respublikos prezidentei, Lietuvos respublikos seimo pirmininkui ir Lietuvos respublikos ministeriui pirmininkui dėl apkaltos užsienio reikalų ministeriui Linui Linkevičiui, pažeminusiam savo oficialaus vizito metu Varšuvoje Lietuvos respublikos seimą, demokratiškai priėmusį Lenkijai nepatikusį nutarimą saugoti lietuvių kalbos fundamentinį komponentą – mūsų tautinę vertybę – lietuvišką raidyną.

Nukelta į 5-tą psl.

NIJOLĖ KAVALIAUSKAITĖ-
HUNTER

Šv. Patriko stebuklai

Šv. Patriko gimimo diena nežinoma, tačiau žinoma, kada jį Dievas pasišaukė, būtent kovo 17-ąją. Spėliojama kuriais metais jis gimė, tačiau žinoma, kad jis mirė arba 460, arba 461 metais.

Kadangi Maewyn Succat (tėvų duotas vardas ir pavardė) Patrikas nebuvo karalių palikuonis, tad jo atėjimą į šį pasaulį metraštininkai nematė reikalo įamžinti. Jis buvo vienas iš daugelio linksmi krykščiančių vaikų, laimingų pasauli išvydusių. Tačiau jo mirties diena buvo įsiminta ir iki šiol minima, švenčiama, nepamiršta. Viena legenda byloja, kad jis buvo palaidotas tame pačiame kape su šv. Brigita Daunpatrike (Olsteryje). O šv. Patriko žandikaulis užkonservuotas sidabrinėje urnoje ir dažnai buvo naudojamas kaip priemonė blogai akiai nuimti, epilepsijai gydyti, gimdymo problemoms palengvinti. Kita legenda teigia, kad šv. Patrikas palaidotas Glastonbury. Iki šiol egzistuoja šv. Patriko koplytėlė Glastonbury Abbey (buvęs vienuolynas Anglijoje).

Kodėl Patriko mirties data yra reikšmingesnė nei gimimo? Todėl, kad šis žmogus „pajudino kalnus“, „privertė upes tekėti kita vaga“. Jis atliko daug gerų, „revoliucinio“ pobūdžio darbų, laimėjo pergalės prieš Druidų kunigus.

Patrikas gimė pagoniu ir tokiu buvo iki tol, kol jam sukako 16 metų. Tuomet jį pagrobė airių plėšikai pardavė Druidų kunigui, kuris su juo žiauriai elgėsi. Patrikas, pervadintas kitu vardu, buvo vergas ir jam avis gane šešerius metus. Žiaurus elgesys jį nuteikė prieš Druidą ir jų dievus, tad jis dieną, naktį meldėsi ne pagoniškajam Dievui, „...miške, kalnuose, prieš aušrą, per sniegą, per šaltį, per lietų, nebuvo tingumo manyje, nes tuomet degiau aistringa dvasia“. Dievas jam ištiesė ranką apsireikšdamas sapne: „Ir vieną naktį aš išgirdau balsą, sakančią man: žiūrėk, tavo laivas yra pasirengęs“.

Patrikas to laivo ieškojo du šimtus mylių atstumu. Išvaikščiojęs ir suradęs, išplaukė į dabartinę Prancūziją. Saint Martin vienuolyne baigęs kunigystės mokslus, vyskupo ir popiežiaus

Celestine I buvo išsiųstas atgal į Britaniją kovoti su eretikais. 433 metais jis grįžo į Airiją ir įkūrė savo pirmąją bažnyčią ir pasimatė su savo išnaudotoju Druidu. „Kai aš atvykau į Airiją, kasdien turėjau rūpintis avimis (sielomis), ir daug kartų per dieną meldžiausi. Dievo meilė sušildė mane, ir mano tikėjimas buvo sustiprintas. Į mano dvasią buvo įlieta jėgų“.

Tuo metu šalies religija buvo Druidų rankose. Šių išmintingų pago-

Šv. Patrikas

nių įvaizdyje glūdėjo dvasininkai, mokytojai, burtininkai, teisėjai, gydytojai. Save laikydami tarpininkais tarp žmonių ir dievų, naudojo magiją, auško žmones. Be kita ko, druidai turėjo įtakos viešajam gyvenimui. Patrikas siekė kiekvienam airiui maldos pagalba parodyti kelią pas Dievą. Jis skatino patiemis mirtingiesiems atrasti Dievą ir ryšį su juo. Neigė druidų paslaugas ir jų šventąsias giraites. Palaiptiui Patrikas įgijo pasitikėjimo tarp kelių genčių vadų ir juos atvedė į krikščionišką tikėjimą.

Jo nuopelnai Airijoje nepamatuojami. Jis pradėjo 300 šventovių pasta-

tymus, paskyrė 350 vyskupų, išventino 5,000 kunigų, pakrikštijo 120,000 žmonių, tarnauti šventovėse pasikvietė dvasininkus iš Anglijos ir Prancūzijos. Prireikė trisdešimtmečio, ir Airija tapo katalikišku kraštu.

Šaltiniuose minimas laiškas, kurį šv. Patrikas parašė užjūryje gyvenančiam savo draugui. „Aš esu nuodėmingas ir kuklus. Tačiau man Dievas davė galios ir jėgų, barbarams parodyti stebuklus. Aš juos prikėliau iš mirusiųjų, juos laidojau. Atlikau darbus, kuriuos tik šventieji pakelia“.

Jam tai buvo pakeliama, nes jis buvo ryžtingas, tvirtas, „geležinės valios vyras“, propagavęs vienuolio discipliną pagoniškoje šalyje. Jis pakrikštijo princeses, o pakrikštytas princeses pavertė vienuolėmis, kunigams palikdamas sielos darbą. Jis įvedė lotynišką abėcėlę, propagavo lotynų kalba rašytas knygas Airijoje. Jam nebuvo svetimi ir šviečiamieji tikslai.

Teigiama, kad Patrikas atliko 33 prisikėlimo stebuklus. Vienas iš jų: vieną dieną Patrikas atvyko į vietovę, kuri vadinosi Fearta. Vienoje kalnelio pašonėje buvo ką tik palaidotos dvi moterys. Patrikas liepė atkasti žemę nuo ką tik paslėptų kūnų ir Dievo vardu jas prikėlė. Jis ne tik šias dvi prikėlė, bet ir kitoms sieloms suteikė prisikėlimą.

Anuomet Patrikas atvyko į dabartinį Dubliną. Jis pranašavo, kad vieną dieną šis kaimelis taps dideliu miestu. Iš tos vietos ištryško šaltinis. Netoliese buvo gedulas, mirė karaliaus jauniausias sūnus. Tačiau skausmas buvo gilesnis nei atrodė, nes sesuo, išėjusi upelį maudytis, nuskendo. Jos kūnas buvo sučiuptas upės srovės. Po kurio laiko jis buvo rastas besiilsintis upės vagoje. Karalius ruošėsi laidotuvėms. Pagal pagonių papročius, viename kape turėjo būti palaidoti abu. Tą gedulo valandą kažkas užsiminė, kad Patrikas, kuris jau buvo pagarsėjęs kaip Nežinomas Dievas, gali prikelti mirusius, ir jis šiuo metu yra netoliese. Karalius Alphimus pažadėjo, jei Patrikas prikels iš mirusiųjų abu vaikus, tuomet jis, didikai ir visas miestas apsikrikštys ir pripažins jo religiją.

Patrikas supratus, kad atėjo jo valanda įrodyti Dievo buvimą ir jo galią, abu prikėlė iš mirusiųjų. Tuo pavyzdžiu jis prikėlė kūną fiziškai ir pasiekė dvasinę pergalę, t.y. nugalėjo pagonybės tamsumus ir stambeldystę.

Po šių stebuklų pasipylė šventovių statybos. Be abejonės, Patrikas buvo kaltinamas, kad turi ryšį su Nelabuoju. Daugelis norėjo juo atsikratyti. O kai kas sekė jo pėdomis. Echu Mugmedon, Airijos karalius, žinodamas, kad jo kilmingai linijai ateis galas, atidavė Patrikui į vienuolyną savo dukrą. O pats prieš mirtį atsiuntė pasiuntinį prašydamas būti pakrikštytu, nes po mirties norėjo gyventi Dangiškame rojuje. Atvykęs pasiuntinys Patriko nerado. Šis buvo išvykęs, bet gavęs žinią, parvyko. Deja, karalius jau buvo miręs. Atgaivinęs karalių paklausė, ką šis užmerkęs akis regėjo? Karalius pasakė, kad matė tą vietą, apie kurią Patrikas pamokslo metu kalbėjo, tačiau į ją nebuvo įleistas, kadangi nebuvo apsikrikštijęs. Tuomet Patrikas paklausė, ar karalius norėtų pratęsti gyvenimą žemėje, ar eiti į dangaus karalystę? Karalius atsakė, kad palyginus su dangiškaisiais džiaugsmiais, žemė yra „tuščiaviduris rūkas“.

Patrikas gelbėjimuisi iš vergovės Airijoje, atrado laivą. Jis sumokėjo laivo įgulai už jo pergabenimą į saugesnę vietą. Nuvykus į Naują žemę atsivėrė kita problema – maisto. Laivo vyriausiasis tuomet paklausė Patriko: „Tu didžiavaisi, kad tavo Dievas yra labai galingas. Kodėl tu nesimeldi už mus, tu žinai, kad mes alkani? Aš jiems atsakiau: „Atsisuk į Viešpatį, pasitikėk juo visa savo širdimi. Jam nieko neįmanomo nėra. Vieną dieną jis atsiųs pakankamai maisto“. Su Dievo pagalba viskas pasisuko į gerąją pusę. Netrukus mes išvydome kiaulių bandą. Jos užtvėrė mums kelią, alkani jūreiviai jas paskerdė ir sočiai prisivalgė. Jie įsitikino Dievo buvimu.

Šalia visų nuveiktų darbų, legendose minima, kad Patrikas išvijo roplius iš salos. Gyvačių išvaymas reiškia pagonybės pabaigą Airijoje. Gyvatė – pagonybės simbolis. Šis pavyzdys pamoko, kad ir vienas lauke yra karys. Vienas žmogus ir jo tikėjimas kartais gali padaryti daugiau nei šimtai apsiginklavusiųjų.

- *Tobulybė ir prie josėjimas turi būti dėsniu ne tik mūsų dvasiško gyvenimo, bet ir darbų.*
- *Geram susiorganizavimui nereikia nieko gailėtis, nes tame mūsų stiprybė.*
- *Kodėl nuo kitų nepasimokius, kas galima? Nuo visų būtų galima paimti šis tas naudinga.*

- *Svarbu kiekvieną daiktą pradėti nuo to, nuo ko reikia, svarbu išsyk prieiti prie branduolio to dalyko, apie kurį einasi.*
- *Visame kame pirmiausia reikia atsižvelgti į tikslą, į dalyko esmę ir apsvarsčius, ar tikslas geras, ar dalykas tinkamas.*

Iš pal. Jurgio Matulaičio užrašų

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, techninė red. V. Tumosienė. **Administratorė** A. Trussow. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

METINĖ PRENUMERATA: \$85 – reguliari (paprastu paštu); \$135 – reg. (1 klasės paštu); \$105 – rėmėjo (paprastu paštu); \$155 – rėmėjo (1 klasės paštu). Oro paštu į užjūrius – \$185, paprastu paštu – \$105 (Kan. dol.); JAV: \$105 – reguliari; \$125 – rėmėjo; \$165 – 1 klasės paštu. JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada
VERIFIED
CIRCULATION
270

Lietuvių tauta bus gyva, kol kalbėsime lietuviškai

Irenos Andriukaitienės, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarės, Anykščių Antano Vienuolio mokyklos direktorės kalba, pasakyta iškilmingame Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjime seime 2013-III-11.

Tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimtaisiais metais, aš, kaip ir čia esantys Kovo 11-osios signatarai, Laisvės gynėjai, kaip ir daugelis Lietuvos žmonių, žinojau atsakymus į daugybę klausimų. Kodėl mes esame Lietuva? Kodėl mes norime būti laisvi? Kodėl galime atiduoti viską, kad būtume tokie?

Šiandien aš noriu jūsų visų paklausti – kiek kainuoja Lietuva? Ar esantys šioje salėje gali atsakyti į tokį, atrodytų, visiškai paprastą klausimą? Kiek kainuoja Lietuva? Ar gali bet kuris Lietuvos žmogus šiandien atsakyti į šį klausimą? Kiek kainuoja Lietuva? Ar kas nors žino, kaip reikėtų vertinti, įvertinti? Ką skaičiuotume? Žemę? Upes? Ežerus? Miškus? Visų mūsų darbą? Kiek visa tai galėtų kainuoti? Tūkstantį? Milijoną? Milijardą? Gal dešimt milijardų? O kiek kainuotume mes patys? Dar dešimt milijardų? Dvidešimt? Trisdešimt? O kodėl apskritai už mus būtų verta mokėti? Kad esame gražūs? Išsilavinę? Geri? Teisingi? Sąžiningi?

Dar visai neseniai šioje salėje sėdėjo Justinas Marcinkevičius. Sovietiniais metais mes visi kartu su juo kartojomė: „Lie – tu – va, Lie – tu – va“. Ir tada niekam nerūpėjo, kiek kainuoja žemė, kiek kainuotume mes patys. Brangiausias dalykas buvo ištartas žodis „Lietuva“. Neįkainojama buvo kiekviena ištarta lietuviška raidė.

Kiek dabar galėtume sumokėti, kad tada ištarta lietuviška raidė šiandien būtų ištarta taip, kaip anuomet? O kiek iš mūsų galėtų šiandien sumokėti už tai, kad tokia lietuviška raidė niekada nebebūtų ištarta? Kiek iš mūsų galėtų sumokėti, kad mes kalbėtume angliškai, prancūziškai, vokiškai, lenkiškai gal būt, bet tik ne Maironio, ne Marcinkevičiaus, ne mūsų visų kalba?

Garsus prancūzų kalbininkas Antuanas Mejė (Antoine Meillet) XX š. visai Europai yra pasakęs: „Tas, kuris nori žinoti, kaip kalbėjo mūsų proseneliai, turi atvažiuoti pasiklausti, kaip kalba lietuvis valstietis“.

Ką reiškia tai, ką pasakė A. Mejė? Jis pasakė, kad lietuvių kalba yra ypatingai svarbi Europos kultūros dalis. Tai pamatas. Kamienas, iš kurio išaugo daugybė Europos kalbų. Apmaudu, kad mes patys, kaip ir didžioji Europos dalis, nesuvokiame šito turto vertės. Iš mūsų gali atimti žemę, gali atimti valstybę, ir tai jau yra ne vieną kartą padaryta. Bet tauta net ir tada liktų gyva, kol bent vienas iš mūsų kalbėtų lietuviškai. Nes tauta ne tik valstybė. Tauta prasideda nuo žodžio. Žodis yra tautos dvasia. Lietuvos dvasia yra kiekviena iškovota lietuviškos abėcėlės raidė.

Šią dvasią gynė Sausio trylikąją. Ir tie keturiolika žuvusiųjų įrodė, kad J. Marcinkevičiaus Lietuva yra gyva. Jos negali nei nupirkti,

nei dovanoti. Ją gali tik perduoti – perduoti savo sūnui ar dukrai. Bet norint ją perduoti, reikia iš tiesų suprasti, kokį didelį turtą mes turime.

Mūsų kalba – unikali, seniausia iš gyvųjų keturių šimtų trisdešimt devynių indoeuropie-

Lietuvaitės tautiniais drabužiais

čių kalbų, ji išlaikiusi archajiškiausius šios prokalbės bruožus. Mes iki šiol galėjome didžiuotis itin turtingu tarmių palikimu, nes nė vienoje kitoje Europos valstybėje, tokioje mažoje teritorijoje, nėra tiek daug ir tokių skirtingų tarmiškumo variantų: turime dvi pagrindines tarmes, penkiolika patarmių, per šimtą šnektų ir pašnektų, iš kurių dešimt yra ne Lietuvos teritorijoje, už Lietuvos ribų.

Mūsų kalbos savitumas (rašto ženklai, moteriškų pavardžių daryba, kirčiavimas ir kt.), jos archaiškumas rodo, kad visos kitos indoeuropietiškos kalbos, plačiai paplitusios ne tik Europoje, bet ir kituose kontinentuose, tiesiog yra žymiai jaunesnės. O mes pasiduodame jų įtakai ir patys padedame trinti Lietuvą iš žemėlapių: didesnės tautos mus verčia į mūsų kalbą įsileisti jų kalbų sistemas, verčia gėdytis, sakyčiau net verčia gėdytis, kad esame lietuviai, kad mes esame Lietuva.

Visa Europa turi saugoti mūsų kalbą kaip vis dar gyvą kultūros pamatą – juk Europos sąjungos kalbų politika ir skatina išlaikyti Europos kalbų įvairovę, kuri yra laikoma viena didžiausių Europos vertybių. Todėl manau, kad šalia Kryždirbystės ir kryžių simbolikos Lietuvoje, šalia Dainų švenčių tradicijų ir jų simbolikos, šalia lietuviškų polifoninių dainų – sutartinių turėtų būti ir UNESCO Nematerialaus kultūrinio paveldo sąrašą įtraukta ir unikali lietuvių kalba.

Linkiu ją saugoti. Parduoti kalbos negalime. Galime tik pasiduoti mes patys. Arba ne.

Ačiū visiems, kurie tiki Lietuva ir jai skiria savo darbus. Vienas iš paskutiniųjų yra profesoriaus, akademiko Eugenijaus Jovaišos monografija apie aiščių kilmę, kuri pakeis požiūrį į mūsų istoriją ir padės pagrindus naujam mūsų pačių įsivertinimui. Matykime tai, kas garsina Lietuvą ir vertinkime. Ačiū jums ir su švente, mielieji.

Inf. ir ntr. iš Bernardinai.lt

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Kovo 11-oji Lietuvoje

Seime Kovo 11-osios rytą vyko iškilmingas posėdis, skirtas paminėti 23-sioms Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo metinėms. Dalyvavo prezidentė Dalia Grybauskaitė, pirmasis Lietuvos valstybės vadovas Vytautas Landsbergis, buv. prezidentas Valdas Adamkus, premjeras Algirdas Butkevičius, Nepriklausomybės akto signatarai, pareigūnai iš užsienio. Vidurdienį Nepriklausomybės aikštėje daugiau nei pustrčio tūkstančio žmonių susirinko tradiciniam trijų Baltijos valstybių vėliavų pakėlimui. Po pietų Vinco Kudirkos aikštėje vyko pagrindinis Kovo 11-osios koncertas. Muzikinių renginių buvo ir kitose Gedimino prospekto vietose, surengtos Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės paveldo fotografijų ir moksleivių piešinių parodos.

Nors šiemet Vilniaus valdžia oficialiai neleido lietuvių tautiniam centrai surengti eitynių Gedimino prospekte, šios organizacijos atstovai ir prijaučiantys, gausiai lydinti

policijos, su Lietuvos trispalvėmis iš Katedros aikštės vistiek žygiavo Gedimino prospekte. Tarp eitynių dalyvių buvo Nepriklausomybės akto signatarai Romualdas Ozolas, Algirdas Patackas, Audrius Butkevičius, seimo narys Petras Gražulis, Lietuvių tautinio jaunimo sąjungos pirmininkas Julius Panka. Lietuvos žydų bendruomenė Nepriklausomybės atkūrimo dieną pirmadienį paminėjo vienintelėje išlikusioje Vilniaus sinagogoje, kurioje nuskambėjo Lietuvos valstybinis himnas ir malda už Lietuvą.

Kaune vyko moksleivių bei visuomeninių organizacijų eitynės nuo Kauno arkikatedros bazilikos į Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelį, kur skambėjo varpų muzikos koncertas „Laisvės varpo pašaukti“. Vidurdienį Kaune taip pat vyko iškilmingas minėjimas, Vyčio Kryžiaus ordino vėliavos pakėlimo iškilmė, gėlių padėjimas prie paminklų Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje.

Sprendimas pilietybės klausimu

Lietuvos Konstitucinis teismas kovo 13 d. paskelbė, jog nepakeitus Konstitucijos, po Nepriklausomybės atkūrimo išvykusiems lietuviams negalima įstatymu išsaugoti Lietuvos pilietybės, jei jie įgijo užsienio šalies pilietybę.

Tokį išaiškinimą prezidentės prašymu Konstitucinis teismas paskelbė atsižvelgdamas į ankstesnę doktriną, jog dvigubos pilietybės atvejais turi būti ypač retos išimtys, o ne paplitęs reiškinys. Tai reiškia, kad naujosios kartos emigrantai dvigubą pilietybę galėtų turėti, tik jei referendumu būtų pakeista Konstitucija.

Skurdo statistika

Vilnius, kovo 12 d. (BNS). Lietuva pagal gyventojų skaičių, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, išlieka tarp prasčiausiai atrodančių šalių Europos sąjungoje (ES). 33.4% Lietuvos gyventojų 2011 m. gyveno ties skurdo riba, ir tai buvo vienas didžiausių rodiklių Europoje, rodo kovo pradžioje atnaujinti statistikos tarnybos Eurostatas duomenys.

Santykiškai daugiau tokių žmonių buvo tik Bulgarijoje (49.1%), Rumunijoje ir Latvijoje (po 40%). Kiek mažiau nei Lietuvoje tokių žmonių buvo Graikijoje ir Vengrijoje (po 31%). Estijoje šis rodiklis siekė 23,1%, o vidutiniškai

Manoma, kad pasaulyje gyvena apie milijonas lietuvių kilmės žmonių. Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro duomenimis, 2001 – 2010 metais iš Lietuvos emigravo 337,000 gyventojų.

Pagal dabartinį Pilietybės įstatymą, dviguba pilietybė leidžiama tiems, kurie iš Lietuvos pasitraukė iki Nepriklausomybės atkūrimo 1990-aisiais, taip pat tiems, kurie pilietybę įgijo automatiškai – gimdami arba per santuoką.

Tačiau dvigubą pilietybę turintieji nuo gimimo, sulaukę pilnametystės, per trejus metus turi apsispręsti, kurią pilietybę pasirinkti.

ES – 23.4% Geriausiai pagal šį rodiklį ES kontekste atrodė Čekija (15.3%), Olandija (15.7%) ir Švedija (16.1%).

Skurdo ir socialinės atskirties grėsmė 2011 m., palyginti su 2010 m., Lietuvoje išaugo 0.4 punkto – 2010 m. šiai rizikos grupei buvo priskirta 33% gyventojų.

Pagal tyrimo metodiką, skurdo rizikai priskiriami žmonės, kurių pajamos nesiekia 60% šalies vidurkio. Lietuvoje skurdo rizikos riba 2011 metais buvo 691 litas per mėnesį vienam asmeniui ir 1452 litai šeimai, kurioje yra du suaugę asmenys bei du vaikai iki 14 metų amžiaus.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

 DENTAL	 DENTAL
Dr. Gintarė Sungailienė	
 (905) 271 7171 1252 Hurontario St. Mississauga, L5G 3H3 www.watersidedental.ca	(905) 785 3900 3945 Doug Leavens Blvd. Mississauga, L5N 0A5 www.9thlinedental.ca

Kovo 11-oji Lietuvoje

Lietuvos prezidentė, vyriausybės vadovai dalyvavo Kovo 11-ajai – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti skirtame iškilmingame Seimo posėdyje ir trijų Baltijos valstybių vėliavų pakėlimo iškilmeje Nepriklausomybės aikštėje
Ntrs. Dž.G. Barysaitės iš seimo tinklalapio

Kas negina laisvės, tas nevertas jos

Prof. ONA VOVERIENĖ

2013 m. vasario 1-ąją minėjome Lietuvos kariuomenės generolo Povilo Plechavičiaus 123-čiasias gimimo metines. 123 metai – tai daug ar mažai? Tautos istorijai, jos didvyriams, žuvusiems ar rizikavusiems savo gyvybę dėl tautos ir valstybės išlikimo, tai nedaug. Jų atminimas, palaikomas doriausių Lietuvos žmonių, susirūpinusių dėl Tėvynės ateities Europos ir pasaulio kryžkelėse, išliks amžinai.

Generolo Povilo Plechavičiaus didvyriškas poelgis ir drąsa 1926 m. gruodžio 17 d., išgelbėjo Lietuvą nuo komunistinio perversmo ir suteikė Tautai galimybę dar 14 metų gyventi laisvai, puoselėti savo kultūrą ir auklėti jaunimą tautiška dvasia. Jo ir bendražygių drąsa ir ryžtas apginti Lietuvą nuo kitataučių ir savųjų kvilingų veržimosi į Lietuvos valdžią, nutiesė kelius į dešimtmetį trukusią pokario rezistenciją, jos kovas už laisvę ir nepriklausomybę, o per jas ir pokario partizanų žūtis – ir į šių dienų Lietuvos nepriklausomybę.

Povilas Plechavičius gimė 1890 m. vasario 1 d. Bukončių kaime, Mažeikių rajone. 1911 m. jis baigė Maskvos komercijos institutą, 1914 m. – Karo mokyklą. Tarnavo carinės Rusijos kariuomenėje. Dalyvavo Pirmajame pasauliniame kare. Ten pasižymėjo, kaip naršus karys. Sugrįžęs į Lietuvą 1918-1919 metais vadavo jau nepriklausomą Lietuvos valstybę nuo bolševikinio Lietuvos duobkasio Vinco Mickevičiaus-Kapsuko gaivalo. 1919 m. buvo Sedos ir Mažeikių komendantas. Bolševikuojančio M. Šleževičiaus vyriausybės padrašinoti visokio plauko komunistėliai ypač aštriai puolė tautiškos orientacijos karininkus, tarp jų ir Sedos komendantą Povilą Plechavičių, Motiejų Valavičių, veikusių Suvalkų krašte, ir Antrojo pulko vadą Vincą Grigaliūną-

Glovackį (Švoba J. *Seiminė ir prezidentinė Lietuva* – Cleveland, 1985, p. 72). Stiprias iš prigimties visų trijų karininkų natūras tai grūdino, ugdė jų patriotiškumą.

Nuo 1921 metų P. Plechavičius tapo pulko vadu. Su ka-

Lietuvos kariuomenės generolas Povilas Plechavičius

riais buvo draugiškas, mėgdavo pakalbėti apie Lietuvos istoriją, jos kryžkeles ir vingius, kario pareigas savo Tėvynei, skiepijo pareigingumą ir meilę jai. Buvo griežtas, bet karių mylimas vadas. 1926 metais Prahoje baigė Generalinio štabo karo akademiją ir grįžęs į Lietuvą buvo paskirtas Lietuvos kariuomenės štabo kavalerijos inspektoriumi.

1926-ieji buvo neramūs Lietuvai. Tų metų vasarį pasklido žinia, kad lenkuojantis Švietimo ministeris socialdemokratas prof. Vincas Čepinskis leido Lietuvoje įsikurti 75 lenkiškos mokykloms. Tai labai sujaudino patriotiškai nusiteikusius lietuvius, ypač tautiškai auklėjamus VDU studentus, nes Lenkijos okupuotame Vilniaus krašte lenkai drastiškai uždarinėjo lietuviškas mokyklas, skriaudė lietuvius mokytojus ir kunigus. Tuo metu valdžioje buvusi kairiųjų koalicinė vyriausybė, vadovaujama to paties socialdemokrato M. Šleževičiaus, nepripažino 1926 metais balandžio mėnesį Kaune įsteigtos bažnytinės provincijos, taip pat naujai išrinktų vyskupų, tyčiojosi iš kunigų,

sulaikydama jiems algas (Švoba J. Ten pat, p. 132). 1926 m. lapkričio 21 d. Liaudies namuose įvyko studentų ateitininkų ir neolituanų mitingas, kuriame studentai aštriai kritikavo bolševikuojančią Lietuvos vyriausybę dėl krašto lenkinimo ir bolševikinimo.

Mitingo dalyviai nutarė organizuoti žygiuoti į Karo muziejaus sodelį pagerbti žuvusiųjų už Lietuvos laisvę savanorių atminimą. Demonstracija buvo taiki. Studentai žygiavo gatvės viduriu, susikibę rankomis gretomis po 8-10 žmonių. Ties Eimučio gatve studentams užtvėrė kelią policininkai ir reikalavo išsiskirstyti. Studentai su policininkais kalbėjo iš pradžių taikiai, stengėsi prabilti į jų sąžines, bet vėliau, nekantresnieji pradėjo šaukti, kad jie vykdo bolševikinės Lietuvos vyriausybės valią ir juos pačius vadino bolševikais. Ramiai sustoję sugiedojo Lietuvos himną. Bet čia tuoj pat atskubėjo raitoji policija ir pradėjo studentus, vaikus ir mergaites, čaižyti guminėmis lazdomis. Bolševikuojantis bernas sumušė generolą Bulotą. Studentai vis tiek įsiveržė į Karo muziejaus sodelį, daugelis jų sukruvintais veidais, sudraskytais drabužiais. Raitoji policija studentus atsivijo ir čia ir toliau juos čaižydama guminėmis lazdomis. Muziejaus viršininkas generolas V. Nagevičius griežtai pareikalavo, kad raitoji policija apleistų Tautos šventovę ir pateikė kairiųjų vyriausybei peticiją dėl jos išniekinimo. Studentai pagerbė už Laisvę žuvusius Lietuvos karius... ir ne vienas jų savo širdyje prisiekė kovoti, kol Lietuvoje nebeliks nė vieno komunisto.

Tačiau po šio įvykio įsisiautėjusi bolševikinė Vyriausybė nemažai studentų suėmė, uždarė juos į areštines. Nepasitenkinimas Vyriausybe augo diena iš dienos. Piktinosi suimtųjų studentų tėvai, giminės, piktinosi patriotiškai nu-

siteikusi Lietuvos karininkija. Beveik visi laikraščiai Vyriausybės susidorojimą su studentais paskelbė komunistinio perversmo signalu, akino Tautą pradėti mąstyti ir busti pasipriešinimui. Gruodžio 11 d. buvo areštuotas laikraščio *Tautos valia* redaktorius, atsargos pulkininkas V. Grigaliūnas-Glovackis, Povilo Plechavičiaus bendramintis, Lietuvos patriotas. Tą pačią dieną buvo areštuotas ir Generalinio štabo majoras Povilas Plechavičius. Gruodžio 14 d. Seimo nariai M. Krupavičius, dr. Milčius. A. Šmulskštys, Dagilis, J. Masiliūnas, L. Šimutis, Steponavičius, M. Galdikienė įteikė Vyriausybei protestą, kuriame reikalavo sustabdyti progresuojantį bolševikinį perversmą. Politinė įtampa augo. Komunistai mitingais, plakatais, šauksmais, gerklingais klyksmais ir praeiksmiais skelbė, kad Lietuvai gresia fašistinis perversmas.

Tautos valia redaktorius, atsargos pulkininkas V. Grigaliūnas-Glovackis, Povilo Plechavičiaus bendramintis

Tik Vyriausybė nei į vienus, nei į kitus mitinguotojus nekreipė dėmesio. Jos ramybės nesudrumstė ir tai, kad bolševikų rėksmingi agitatoriai gaujomis braunasi į kareivines ir kad gali įvykti perversmas kariuomenėje. Jiems pavyko rasti tokių pat rėksnių ir kariuomenėje. Kariuomenėje buvo platinami lapeliai, kviečiantys komunistus ir jiems prijaučiančius telktis ir gruodžio 25 dieną, kai padorūs lie-

tuviai švęs Kalėdas, organizuoti bolševikinį perversmą.

Gruodžio 17 dieną turėjo įvykti Prezidento Kazio Griniaus 60-jų gimimo metinių minėjimas Prezidentūroje. Tuo tikslu į Kauną buvo sukviesti visų kariuomenės divizijų ir pulkų vadai bei įstaiigų viršininkai. Visi jie buvo surinkti į bendrą posėdį, kuriame buvo

Prezidentas Kazys Grinius

aptarta politinė padėtis Lietuvoje ir ruošiamų iškilmių scenarijus. Tačiau naktį iš gruodžio 16-os į 17-tą, antrą valandą ryto Antrojo pėstininkų pulko vadas pulkininkas Jonas Petraitis aliarmu prikėlė visą savo dalinį ir išvedė kareivius iš kareivinių, paaiškinęs jiems, kad bolševikai ruošia perversmą ir kad kiekvieno Lietuvos kareivio pareiga yra ginti savo Tėvynę. Tuo pat metu pajudėjo Husarų pulkas, Karo aviacijos dalinys, Šarvuotųjų rinktinė, Karo technikos ir kitų Kauno įgulų nariai. Stebuklingu būdu apie kariuomenės akciją tuoj pat sužinojo ir studentija, buvusieji mitingo dalyviai, ateitininkai ir neolituanai ir tuoj pat jų didžiulis būrys prisidėjo ir aktyviai padėjo kariuomenei. Tarp 2 ir 3 val. iš policijos areštines buvo išvaduotas majoras Povilas Plechavičius, ten sėdėjęs nuo gruodžio 11 d., iš Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo – V. Grigaliūnas-Glovackis, prie sukilėlių prisijungė pulkininkas Skorupskis.

(Bus daugiau)

Vasario 16-oji tradiciškai paminėta Šalčininkuose

Tęsinys iš 10 nr.

ARŪNAS DUDAVIČIUS, atsargos pulkininkas

Knygos bendraautorė J. Niūniavaitė-Lesienė pasakojo apie darbą ruošiant knygą, neskaičiuojant valandų ir ne-laikiant užmokesčio, valstybės archyvuose, ekspedicijose, diskusijose su Šalčios žemės gyventojais ir leidyklos “Versmė” darbuotojais. Knygos bendraautoris A. Lesys kalbėjo apie paskatas parašyti šią knygą – tai mokytojavimas Šalčininkų krašto mokyklose ir noras perduoti mokiniams tikrąją Šalčios žemės istoriją, siekti lietuviškumo atgimimo šiame sulenkėjusiame, sugudėjusiame krašte. Knygos prarmėje autoriai rašo: “Mūsų darbas nėra išsamus istorijos veikalas apie Šalčininkų kraštą. Mes tik norėjome parodyti lietuvių kovą už lietuviybės išsaugojimą savo žemėje”.

Lietuvos tūkstantmečio gimnazijos istorijos mokytoja Laura Valainienė ir jos mokiniai 3 klasės gimnazistai Stanislov Sinkevič, Rasa Žutautaitė, Anton Žolnerovič ir Emilija Karčevska su dideliu pakilimu pasakojo savo emociinius išpučius perskaičius knygą, apie jos autorius, naujus ir nežinomus faktus Šalčios žemės istorijoje: “Lietuviškų mokyklų mokytojai – misionieriai – patriotai, kurie nepabūgę pavojų skatino mo-

kinus kalbėti lietuviškai. Dalis jų buvo Lietuvos kariuomenės karininkai, šauliai, policininkai, partizanai, Sibiro tremtiniai. Dalies šių nuostabių pedagogų likimai buvo tragiški.

Lietuvių švietimo draugijos “Rytas” pirmininkas Algimantas Masaitis, pradėjęs diskusiją “Ar tokio pobūdžio knygos skatina visuomenę kovoti už lietuviybės išsaugojimą savo žemėje ir ugdo patriotizmą”, kalbėjo apie knygos reikšmę šiandienos lietuviškų mokyklų mokytojams, pabrėždamas jų pasiaukojamą darbą, žinių siekį ir meilę mokiniams. Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazijos direktorius Vytautas Dailidka kalbėjo apie kovą už lietuvišką žodį Šalčininkų krašte ir savo tėvelio mokytojo Vinco Dailidkos meilę gimtajam kraštui, jo pasiaukojamą darbą ir švietėjišką veiklą. Savo tėvelį jis pažino kaip rūpestingą mokytoją, didį Lietuvos patriotą, nuoširdų ir reiklų savo darbui. Lietuvos tūkstantmečio gimnazijos direktorius Vidmantas Žilius pabrėžė, kad “ši knyga turi gulti ne tik ant kiekvieno mokytojo stalo, bet ir ant kiekvieno seimo nario stalo, galbūt tuomet Lietuvos vyriausybė skirs deramą dėmesį švietimo pietryčių Lietuvoje, ypač Šalčininkų krašte, susidariusiai būklei taisyti”. Diskusijoje dalyvavo ir garbinga renginio viešnia – 1991 m. gegužės 19

d. Krakūnų poste Šalčininkų rajone žuvusio pasieniečio Gintaro Žagūnio mama Aldona Žagūnienė. Ji, buvusi lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, padėjo knygos autoriams, leidyklos “Versmė” vadovui P. Jonušiui už įdomią ir kupiną naujų išvalgų knygą, kuri taip simboliškai, Lietuvai minint valstybės atkūrimo 95-ąsias metines, pristatyta Šalčininkuose. “Tai puikus pavyzdys, kaip reikia mylėti savo valstybę ir aukotis jai”, – sakė A. Žagūnienė.

Baigiamojoje renginio dalyje buvo įteiktos A. ir J. Lesių knygos kalbėjusiems, diskutavusiems renginio svečiams ir dalyviams.

Didžiulės pagarbos verti lietuviai mokytojai, dirbę Vilniaus krašte. Jeigu ne jų geležinė valia, pasiaukojimas, drąsa, Lietuva Vilniaus krašto jau nebeturėtų. Mes tebesame daug skolingi Vilniaus krašto lietuvių švietėjams, bet svarbiausia mums iš to laikotarpio mokytojų, švietėjų perimti jų pasiaukojimą tėvynei ir neužmiršti prelo Mykolo Krupavičiaus žodžių:

“Kiekvienam lietuviui mylėti savo tėvynę ir dėl jos kovoti yra švenčiausia pareiga. Tai žemė, susijusi su tautos istorija, lietuvių per amžius ginta, lietuvišku krauju pulsuojamanti. Ji yra tikroji lietuvių vieta gyventi, verta aukotis ir dirbti”.

(Pabaiga)

Nuolaidų poveikiuose

Atkelta iš 1-mo psl.

Taip pat nutarta rinkti žmonių parašus, reikalaujant mūsų Valstybės vadovų nepažeisti Lietuvos respublikos konstitucijos, Valstybinės kalbos įstatymo:

1. Neiškraipyti autentiškų etninių lietuvių žemių vietovardžių ir juos toliau rašyti tik valstybine kalba, neįteisinti polonizuotų ar suslavintų vietovardžių viešosios rašybos;

2. Nepažeisti Lietuvos teritorijos vientisumo ir neįteisinti regioninių kalbų oficialaus statuso, užkirsti kelią teritorinės autonomijos kūrimui ir gatvių pavadinimus rašyti tik valstybine kalba, užtikrinti teismų sprendimų vykdymą dėl neteisėtų nelietuviškų užrašų nukabinimo;

3. Nekeisti lietuvių kalbos abėcėlės ir Lietuvos respublikos piliečių vardų, pavardžių

dokumentuose – tradicinio Lietuvos kultūros paveldo, ir toliau rašyti valstybine kalba, o pageidaujantiems rašyti ir užsienietiškas formas – nurodyti jas antrame paso puslapyje;

4. Nesilpninti lietuvių kalbos mokymo bendrojo ugdymo mokyklose, neatsisakyti lietuvių kalbos valstybinės kalbos egzamino suvienodinimo ir jo neatidėlioti, nes vienodas lietuvių kalbos vertinimas diskriminuoja ir atskiria (LR Konstitucijos 29 str.) Lietuvos respublikos piliečius;

5. Nepaversti lietuvių, tai yra valstybinės kalbos statuso derybų objektu dvišaliuose Lietuvos ir Lenkijos santykiuose. Siekti, kad Lenkija pripažintų prieškarinę rytų Lietuvos okupaciją neteisėta ir atsiprašytų dėl prievartinės polonizacijos. Siekiant pasiti-

kėjimo dvišaliuose santykiuose, būtina teisingai įvertinti prieškarinį konfliktą, agresiją, ultimatumą;

6. Nutraukti Lenkijos kortos dalinimą Lietuvos respublikos piliečiams, susiejant juos su lojalumu Lenkijai. Siekiant gerų tarpvalstybinių santykių su Lenkija, iškelti sąlygą, kad būtų nutrauktas jos politikų vykdomas Lietuvos šmeižimas ir dezinformacija, o taip pat galiojančios Lenkijos ir Lietuvos sutarties laužymas, kai Lenkijos valdžia skatina lenkų tautinę bendriją Lietuvoje pažeisti Lietuvos respublikos konstituciją ir įstatymus.

Tikime, kad šį Koordinacinės tarybos reikalavimą savo parašais bei laiškais Lietuvos vadovybei parems dauguma mūsų visuomenės žmonių, besirūpinančių tautos likimu, jos dvasinės kultūros bei teritorinio vientisumo išsaugojimu.

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

NWT – teisėta šeimininkė savo namuose

Kanados vyriausybės vadovas, ministeris pirmininkas S. Harper NorthWest teritorijos (NWT) vyriausybei perdavė visus įgaliojimus patiems valdyti ir prižiūrėti savo valdas – žemę, vandenį, nekilnojamąjį turta. Tai lig šiol federacinei vyriausybei priklausę administraciniai pastatai bei juose dirbantys 175 darbuotojai. Šio istorinio svarbaus teisių perdavimo iškilme be teritorijos vadovų dalyvavo ir įvairių Pirmųjų tautų 5 bendruomenių atstovai. Jie taip pat pasirašė šį svarbų dokumentą, 2 bendruomenės tai padaryti atsisakė. Nuo šiol NWT administracija bus mažiau priklausoma nuo federacinės vyriausybės, jai pripažįstama teisė ir pareiga tvarkytis jai priklausančiame plote. Federacinė vyriausybė pasiliko

NWT herbas

teisę kontroliuoti gamtos išteklių gavybos pramonę, skirdama pusę gaunamo pelno – kasmet \$60 mln. – teritorijos vyriausybei. Federacinė vyriausybė išpareigojo padengti valdymo išlaidas.

NWT tapo Kanados konfederacijos dalimi nuo 1898. Per tą laiką nuo teritorijos buvo atrėžiami plotai aplinkinėms Saskatchewan, Manitobos provincijoms. Atskyrus Nunavit teritoriją 1999 m., NWT liko 1,183,085 kv.km ploto, kuriame gyvena daugiau kaip 41,000 gyventojų. Sostinė ir didžiausias miestas – Yellowknife (19,000 gyventojų). Teritorijoje gyvena 10 etninių grupių, valstybinėmis kalbomis, be anglų ir prancūzų, čia pripažįstamos ir tų etninių grupių kalbos. NWT yra Kanadoje didžiausias (Great Bear Lake) ir giliausias (Great Slave Lake – 650 m gylio) ežerai. Didžioji NWT dalis apaugusi šiaurės miškais – taiga, kita dalis – plynės. Teritorijos žemėje glūdi aukso, deimantų, dujų, naftos versmės.

Įspėjimas Palestina

Kanados federacinės vyriausybės užsienio reikalų ministeris John Baird, kalbėdamas Vašingtone JAV Izraelio reikalų komiteto posėdyje, įspėjo Palestinos vadovus, kad jie gali sulaukti rimtų nuobaudų, jei bandys pateikti kaltinimus Izraeliui Tarptautiniame kriminalinių nusikaltimų teisme. Atsitiktinai ar ne, jo įspėjimas sutampa su kitu sprendimu, kurį netrukus turi priimti Kanados vyriausybė. Šio mėnesio pabaigoje bus sprendžiama, ar ir toliau teikti milijoninę humanitarinę pa-

ramą Palestina. Kanada viena iš nedaugelio valstybių, kurios Jungtinių Tautų susirinkime balsavo prieš palestiniečių oficialaus pripažinimo siekį bei dėl narystės UNESCO. Palestiniečiai tvirtina, kad neteisėtas Izraelio gyvenviečių statybas Palestina priklausančioje teritorijoje gali sustabdyti tik šis teismas. Kanados opozicinės partijos parlamente kritikuoja vienašališkai palankią konservatorių paramą Izraeliui, pažeidžiant lig šiol vykdytą bešališką politiką Artimuosiuose Rytuose.

Prarasti garbės vardai

Nuteistajam buvusiam teatro *Livent Inc* vadybininkui Garth Drabinsky *Order of Canada* atėmė jam suteiktą garbės kanadiečio vardą. G. Drabinsky stengiasi atgauti jį teisme. Žinomas teatro vadybininkas G. Drabinsky ir jo verslo partneris M. Gotlieb 2009 metais buvo apkaltinti sąskaitybės klastojimu ir nuteisti 5 metus kalėti. Šiuo metu garsusis *Phantom of the Opera* ir *Ragtime* muzikinių spektaklių statytojas, atlikęs dalį bausmės kalėjime, dabar yra lengvesnio režimo kalinimo įstaigoje (Halfway House). Krei-

pimesi federaciniam teismui G. Drabinsky tvirtina, kad sprendimas atimti šį garbės kanadiečio vardą buvo priimtas, neišklausius jo paties pasiūlymų. Panašiai apginti garbės kanadiečio titulą siekia buvęs spaudos magnatas Conrad Black, kuris buvo nuteistas laisvės atėmimu dėl trukdymo atlikti teismo tyrimus ir melavimo teisme. Prieš kelio metai C. Black atsisakė Kanados pilietybės, norėdamas gauti D. Britanijos lordo titulą, tačiau garbės kanadiečio vardą, atrodo, jis labai vertina.

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

www.tevzib.com
laukia jūsų apsilankymo

Visa iševijios lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir “Tėviškės žiburiams”.
Kas galite, paremkite juos auka ar rėmėjo prenumerata, testamentiniu palikimu.

Svarbiausi darbai

Vasario 16-osios minėjime St. Petersburg, FL,
Rūtos Pakštaitės-Cole pasakyta kalba

MIELI TAUTIEČIAI,

JAV Lietuvių bendruomenės vardu sveikinu jus, susirinkusius švęsti ilgai lauktos ir prakaitu iškovotos mūsų Lietuvos nepriklausomybės! Laišku mus taip pat pasveikino valstybės sekretorius John Kerry nepriklausomybės šventės proga.

Aš pati, išleidusi vaikus į platųjį pasaulį ir palikusi klasikinės muzikos karjerą, grįžtu prie oficialios lietuviškos veiklos po 30 metų, ir randu mūsų visuomenę labai pasikeitusią. Kaip tik šiuo metu mano tėvelių karta perduoda organizacijų priežiūrą mums į rankas. Taip pat gražu stebėti, kaip kuriasi naujai atvykusių šeimos, atsinaujina bei kuriasi lituanistinės mokyklos jiems vadovaujant. Veikia 36 lituanistinės mokyklos, ir lietuviškų stovyklų lankomumas rekordinis.

Džiaugiamės, kad šandien turime 58 JAV LB apylinkes ir 10 apygardų. Kasmet netikėtose vietose kuriasi naujos. Krašto valdyboje gražiai bendradarbiauja Antrojo pasaulinio karo ateiviai, jų vaikai ir naujais trečios bangos ateiviai. Pasakysiu, kad yra vilties, žengiant į naują Bendruomenės tarpsnį.

Šių metų svarbiausi darbai: vykdyti švietimo tarybos uždavinius, lankyti mažesnius telkinius su koncertais, įtraukti jaunimą ir naujausius imigrantus į prasmingą lietuvišką veiklą, buvusios dvidešimtosios kadencijos nutarimų vykdymas bei užbaigimas; šiuo metu veiklos šurmuly – kovo

mėnesį vyksta jaunų bendruomenininkų seminarai Baltimorėje, Klyvlande ir Los Angeles, spausdinamas mūsų apylinkraštis *Naujienos*, žurnalas *Bridges*, atnaujinamas Lietuvių bendruomenės tinklalapis, planuojama atnaujinti JAV/Kanados teatro festivalį Čikagoje, puoselėjamos JAV lietuvių jaunimo stažuotės Lietuvoje – šiais metais turime net 34 stažuotojus, tarp jų ir mano dukra Vilija. Studentai dirbs Vilniaus ligoninėse, klinikose ir vaikų įstaigose savanoriais.

Man pasitaikė proga su šia nauja kadencija eiti Kultūros tarybos kopirmininkės pareigas kartu su čekagiete Laima Apanavičiene. Taryboje tarnauja ir mano kolega, vaikystės stovyklų draugas Rimas Polikaitis. Dirbame išlaikyti tradicinę, kultūrinę, lietuvišką veiklą, bet taip pat norime įgyvendinti naujų idėjų, įtraukiant visas kartas ir visas ateivių bangas į bendrą veiklą. Interesai ir pasaulėžiūra kartais skiriasi, bet norime, kad visi JAV Lietuvių bendruomenėje rastų sau vietą.

Su naujais metais atidaryme Kultūros tarybos "Facebook" tinklalapį, kuris veiks dviem kalbom, vadinama "LT Arts Jam USA – lietuviškai JAV LB Uogienė". Bandysime pritraukti lietuvius, kurie jau "gyvena" internete, pristatysime jaunos patyrusius lietuvių kilmės menininkus ir muzikus, skelbsime menines programas. Visa tai yra įmanoma, kadangi jūsų, mūsų tėvelių karta sukūrė stiprius pagrindus ir nuostabią infrastruktūrą – jų vargais pastatytos ir finansuotos parapijos, mokyklos, salės ir vasaros stovyklos. Šito mūsų kartoms negalima užmiršti. Už TAI ir už tėvynės meilės įskiepijimą mes jums dėkojame!

Taip gimė ir mūsų naujas duetas "Iš Rytų šalelės". Krašto valdybos naujoji pirmininkė, Sigita Šimkuvienė-Rosen, susirūpinusi mažesniais ir vyresniųjų lietuvių telkiniais, paprašė mane ir Rimą sukurti duetą, kurio pirmumas – lankyti kartais aplenktose apylinkėse. Krašto valdyba finansavo aparatūrą, prisideda prie kelionės išlaidų ir pasiryžusi toliau remti mūsų veiklą, kol apylinkės domisi, paremia renginius ir kol mudu turime energijos kaip čigonai tranškytis po visą kraštą! Duetas dar atlieka kitą svarbų darbą – mes pristatome jaunimui, kalbos nebesuprantantiems lietuviams ir svetimtaučiams per savo dainas mūsų šalies kultūrą, istoriją, papročius ir kalbą kupiną simbolika, liaudies išmintimi ir gražiausiomis tarmėmis. Mūsų dainose slypi lietuvių auksas.

Ačiū jums visiems už tokį didelį įnašą į JAV lietuvių gyvenimą ir už jūsų dosnų finansinių rėmimą JAV Lietuvių bendruomenės organizacijos. Kiekvieno nario parama yra svarbi ir reikalinga – be jos JAV LB neegzistuos ir neturėtų galimybių sudaryti sąlygas šviesiai veiklos ateičiai mūsų palikuoniams.

Linkime jums sveikatos, Dievo palaimos ir saulėtų dienų. Atsiuntė **Angelė Karnius**

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas,
bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.75%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.15%
5 metų	2.25%

GIC INDĖLIAI

(Taikomas pelno padalinimas)

1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.40%
2 metų	1.65%
3 metų	1.95%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

RRSP, RRIF Pensijų fondai

TFSF Neapmokestinama
Taupomoji sąskaita

TFSF atviras, kintantis	1.80%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.45%
1 metų	1.75%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.35%
5 metų	2.50%

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	0.50%
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Asmenines paskolas nuo 5.50%
Sutarties paskolas nuo 7.00%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuošimčiu

1 metų	2.50%
2 metų	2.90%
3 metų	3.10%
4 metų	3.25%
5 metų	3.25%

Uždaras su kintančiu
nuošimčiu 2.80%

Atviras su kintančiu nuošimčiu
1, 2, 3 metų 3.25%

Ribotą kreditą su nekilnojamo
turto užstatu 3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas
nekilnojamojo turto paskolas

Suteikiame komercines
nekilnojamojo turto paskolas

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniai 9:00 - 1:00
Sekmadieniai 8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Ketvirtadieniai 12:00 - 7:00
Sekmadieniai 9:00 - 12:30

Prisikėlimo kredito kooperatyvo narių METINIS SUSIRINKIMAS

2013 m. balandžio 21 d.
3:30 val.

Narių registracija prasidės
2:30 val.

Adresas: 1 Resurrection Road
Toronto ON M9A 5G1

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ◆ ieškiniai dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentai ir įgaliojimai
- ◆ palikimų administravimas
- ◆ nekilnojamo turto sandoriai
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

www.NerasEnterprises.com

Neras Enterprises

Granite or Marble Counter
Fabricated & Installed in

96 Hrs. or Less

Nick

905.424.1133

Ieško padėjėjų

FIRMA, užsiimanti marmurinių/granitinių stalviršių instaliacija, PASTOVIAM DARBUI ieško meistro padėjėjų.

Norintys gauti daugiau informacijos, prašomi skambinti NIKUI

tel. 905.424.1133

arba apsilankyti internetiniu adresu

www.NerasEnterprises.com

Padėsiu Jums greitai
ir gerai
parduoti ir nupirkti
namą ar butą

Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS

Jerzy Kulesza M.Eng., Sales Representative

(416) 236-6000 www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*

Tel. tiesiogiai:

416-568-1604

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Vietoje paveikslo – tik kopija

Į Raudondvarį sugrįžo tik J. Matejko paveikslo *Steponas Batoras prie Pskovo kopija*

Į Raudondvario dvaro rūmus sugrįžo lenkų dailininko J. Matejko paveikslas *Steponas Batoras prie Pskovo*, tiesa, ne originalas, bet tik jo kopija. Praėjusiais metais iš Varšuvos karališkosios pilies administracijos buvo gautas leidimas fotografuoti ir kopijuoti J. Matejko nutapytą drobę, o jo kopiją pakabinti Raudondvario dvaro rūmuose. Aliejumi tapyta *Steponas Batoras prie Pskovo* drobė yra 322 × 545 cm dydžio, todėl ją galėjo nukopijuoti tik labai patyręs dailininkas. Šio darbo ėmėsi tapytojas Virginijus Stančikas. Paveikslas atspindi Lenkijos ir Maskvos karą, vykusį 1578-1582 Livonijoje. Jame pavaizduotas Rusijos caro Ivano IV Rūsčiojo apsilankymas pas Lenkijos karalių Steponą Batorą prašyti taikos. Po to, kai paveikslas buvo parodytas pa-

rodoje Prahoje, J. Matejko sulaukė didelio dėmesio ir buvo apdovanotas Meno medaliu Vienoje, o Prancūzų Akademija išrinko jį užsienio Garbės nariu. Kada 1872 metais nutapytas paveikslas buvo atvežtas į Raudondvario pilies dvarą, nėra žinoma. Dar 1878 metais jis buvo Benedikto Henriko Tiškevičiaus rinkinyje Paryžiuje. Išlikusios dvaro vidaus nuotraukos ir rūmų inventoriaus aprašai rodo, kad jis buvo atvežtas į Raudondvarį. Antrojo pasaulinio karo metais paveikslą pagrobė vokiečiai ir kurį laiką saugojo Lvove. 1944 metais jis buvo sulankstytas į 18 dalių ir išgabentas. Kai profesorius St. Lorenz paveikslą aptiko viename Lenkijos kaime, jis atrodė apgailėtinais. Paveikslo restauravimo darbai truko trejus metus.

Lietuvos dailininkai Donelaičio jubiliejui

Karaliaučiaus (dab. Kaliningrado) dailės galerijoje rengiama pirmoji Lietuvos dailininkų sąjungos jungtinio kilnojamojo ciklo paroda „Šimtmečio portretas“, skirta Kristijono Donelaičio 300-ųjų gimimo metinių minėjimui. Šioje parodoje Kaliningrado dailės galerijoje pateikta arti šimto tapybos ir skulptūros kūrinių. Lietuvių grožinės literatūros pradininkas Kristijonas Donelaitis (1714-1780) žinomas kaip lietuviškosios savasties reiškėjas, o jo pagrindinis kūrinys poema *Metai* (parašyta apie 1765-1775 metus) lietuvių kultūrai bei tapa-

tybei yra tiek pat svarbi, kiek antikinėje Graikijoje buvo *Iliada* ir *Odiseja*. K. Donelaičio gimimo metinių proga Lietuvos vaizduojamojo meno kūrėjai jo atminimą įamžina įvairiuose renginiuose. Skulptoriai nuo 2010 metų rengia bronzos liedinimo simpoziumus – parodas „Skulptoriai skaito Donelaitį“, lietuviškų medalių kūrėjai, tapytojai ir grafikai rengia temines parodas, skirtas šiai datai. Kristijono Donelaičio 300-ųjų gimimo metinių minėjimo vaje pagrindinis organizatorius yra Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisija.

Leipcigo mugėje lietuviška knyga

Kovo 14–17 d. Vokietijoje, Leipcigo mieste vyko svarbiausias metų tarptautinis literatūrinis renginys – Leipcigo knygų mugė. Šiais metais Lietuvos Tarptautinių kultūros programų centras mugėje pristatė lietuvių literatūros naujienas, o tarp jų ir tris vaikams bei paaugliams skirtas elektronines interaktyvias knygas anglų kalba: V.V. Landsbergio *Varlė bunkeryje*, K. Kasparavičiaus *Braškių diena* ir N. Marčėnaitės knygą *Lėlė*. Leipcigo knygų mugėje Garbės padėka apdovanotas knygos menininkas Tomas Mrazauskas, apipavidalinęs Margaritos Matulytės knygą *Nihil obstat. Lietuvos fotografija sovietmečiu* (Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2011).

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

“Duoti viltį žmonėms”

Pokalbis su Toronte koncertavusia muzikine grupe “Skylė”

Vasario 17, sekmadienį, Toronto Prisikėlimo parapijoje svečiavosi Aistė Smilgevičiūtė ir grupė “Skylė” iš Lietuvos, kuri pristatė savo muzikinį albumą “Broliai”, skirtą Lietuvos partizanų temai. Tai yra dalis jų pirmojo apsilankymo Šiaurės Amerikoje minint Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo – Vasario 16-osios 95 m. sukaktį. Grupė į Torontą atvyko iš Čikagos, po to keliavo į Niujorką ir Baltimorę. Tačiau Toronte ši proga dar pasitarnavo buvusio klebono kun. Juozapo Marijos Žukausko, OFM (dabar pakeisto kun. Jonu Šileika, OFM), išleistuvėms į Lietuvą. Jis pats buvo didžiausias iniciatorius, kad ši grupė atvyktų ir į Torontą.

Pasinaudoję proga, pakalbino grupę, klausdami apie juos pačius, apie jų kūrybinius motyvus, ypač dažnai pasitaikantį mitologinį motyvą, bei apie albumo “Broliai” paskatas. Pokalbis vyko vasario 19 d., ir jame dalyvavo grupės vadovas Rokas Radzevičius, jo žmona ir pagrindinė vokalistė Aistė Smilgevičiūtė, bosistas ir kanklininkas Gediminas Žilys, kun. Juozapas Marija Žukauskas, OFM, o klausinėjo kun. Aurelijus Kazimieras Kasparavičius, OFM.

– AKK: *Kokia buvo jūsų pradžia, kaip susitikote?*

– RR: Su Mantvydu Kodžiu (grupės akordeonininku – AKK) pirmą kartą susitikome dar vaikų darželyje, po to kartu mokėmės mokykloje, taip pat ir Balio Dvariono vaikų muzikos mokykloje, bet grupę įkūrėme tiksliai baigę mokyklą ir įstoję į Vilniaus universitetą 1991 metais. Mes labai norėjome groti roko muziką. Prisijungė ir daugiau kolegų iš universiteto, taigi, pradžioje buvome daugiau akademinė grupė ir grojome tokią keistą muziką. Blaškėmės kažkur tarp maišto idėjų, siurrealizmo ir filosofijos. Todėl ir grupės pavadinimą reikia vertinti ne buitiškai, o filosofiskai. Tuo metu mes išivaizdavome, kad kertame “Skylę” į kažkokį paralelinį, šviesesnį ir spalvingesnį pasaulį.

Tiesa, studijavome skirtingose srityse. Pavyzdžiui, Mantvydas studijavo ekonomiką, aš ir pirmasis mūsų būgininkas – istoriją, buvo du medikai, vėliau prisijungė vienas filologas, o dar vėliau – ir Aistė, su kuria susitikome bibliotekoje... Ji tuo metu universitete studijavo lotynų ir graikų kalbas.

AS: O Radzevičiui tuo

metu labai sunkiai sekėsi su Cezario “Galų karo užrašais”...

RR: Man iš tiesų sunkiai sekėsi lotynų kalba, o ją išmokti padėjo Aistė.

***

AKK: *Kalbant apie klasiškas kalbas, nuo to laiko, kai jums susidomėjau, pastebėjau, kad jūsų kūryboje gana gausi mitologijos tema. Ar galėtumėt apibūdinti plačiau, kokią vietą jūsų kūryboje užima mitologija: ar tai yra jūsų religingumo išraiška ar tam tikra nostalgija, o gal tai tiesiog menininko vaizduotę maitinanti tema?*

– AS: Man svarbesnė kultūrinė jos pusė. Mano įsijun-

Jūratė ir Kastytis...

– AKK: *Prisimenu, viename iš pirmųjų įrašų radau netgi lotynišką dainą apie Dedalą ir Ikarą!*

– AS: Tai buvo sukurta dar Plungėje, kur su draugais muzikavome grupėje “Erdvė”.

RR: Reikėjo mums perimti jūsų pavadinimą...

AS: Jau vėlu (juokiasi). Taigi, tuomet išmokau universitete Ovidijaus ištraukėlę ir man labai norėjosi tą hegzaometrą padainuoti. Todėl ir sukūrėme tokią dainą.

***

– AKK: *Dar vienas klausimas, kuris man rūpi, tai dėl to*

Viešėdami Toronte “Skylės” nariai turėjo progą aplankyti “Laisvės” paminklą Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Iš k. svečius lydėjęs kun. Juozapas Marija Žukauskas, OFM, Gediminas Žilys, Mantvydas Kodis, Aistė Smilgevičiūtė ir Rokas Radzevičius Ntr. www.facebook.com/skylenai

gimo į grupę pradžioje mano studijų sritis buvo antikinė kultūra, tuo savotiškai buvo “pramuštos smegenys”. Aš tuo metu rašiau įvairius tekstus, kuriems vėliau Rokas sukūrė muziką. Tos dainos daugiausia sugulė į *Povandenines kronikas: Eliziejaus laukai, Adonis...* Tačiau visą laiką manyje lygiagrečiai tekėjo ir baltišką liniją, labiau įaugusi į kraują. O kai atėjau į “Skylės” grupę, jų kūryba buvo persmelkta sava, susikurta mitologija. Turėjo tokių savo herojų kaip vampyras fermeris Ernestas, Periklis, kiti keisti personažai su savo keistomis istorijomis...

RR: Mes tiesiog bandėme kurti tokią alternatyvią erdvę, kokios pasigedome to meto posovietinėje erdvėje. Norėjome susikurti kažkokį įdomų pasaulį, kuriame būtų jauku ir smagu gyventi pirmiausia mums patiems. Kitas dalykas, kad kai įrašinėjome albumus, visą laiką siekėme savotiško conceptualumo, vientisumo, muzikinės dramaturgijos. Ilgainiui tai peraugo į vientiso siužeto kūrinius: *Saulės kelionė, Žmogus ir aušrinė* (šitie kartu su aplinkos teatru *Miraklis*), o vėliau – roko opera

jūsų albumo, dedikuoto partizanams, “Broliai”. Nors iš tiesų ši tema mūsų tautos istorijoje yra gana skaudi, tačiau jūsų muzika, nors ir yra joje tam tikro karingumo, skamba gana giedriai. Dabar vis dažniau įvairiuose filmuose ar romanuose bandoma į partizanų ar apskritai Antrojo pasaulinio karo temą pažiūrėti kiek giedriau. Ar tai ir buvo jūsų siekis, ar tai gavosi natūraliai?

– RR: Na, tai buvo kartu ir siekis, ir tai gavosi natūraliai. Natūralus siekis.

AS: Paviršutiniškai pasižiūrėjus, ta istorija atrodo visiškai beviltiška. Kas prasidėjo taip viltingai, kaip ir mūsų dainoje *Pinavija: atrodo, kad ir “kulkom lyja”, bet viskas vis dar taip smagu tą naktį...* O po to viskas tarsi eina žemyn, tačiau ties tuo nesinori sustoti. Po to seka *Kai prieiname patį niūriausią tašką, išlydime brolius “į vėlių suolelį”, seka kertinis teiginys: broliai aitvarai, nugalėję mirtį*. Tuo norima pasakyti, kad nepaisant paaukotos gyvybės, jie pernešė mums žinią apie laisvę. Ši žinia niekur nedingo, ji yra gyva. Dėl to ir ta viltis.

Nukelta į 9-tą psl.

Stalo teatras "Gandro dovana"

Š.m. kovo 4 d., 7.45 v.v. Prisikėlimo parapijos mažojoje salėje Toronte susirinko tiek vaikų, tiek suaugusių stebėti stalo teatrą "Gandro dovana". Spektaklis pasirodė Kanadoje, kadangi jis dalyvauja Montrealio lėlių teatro festivalyje "Trys Kasteljerų dienos", kuris įvyko kovo 7-10 d.d. Spektaklis buvo apdovanotas "Auksiniu scenos kryžiumi", tai aukščiausias apdovanojimas Lietuvoje. Jį sukūrė režisierius ir dailininkas Algirdas Mikutis, režisierė, dailininkė ir aktorė Saulė Degutytė, kompozitorė Snieguolė Dikčiūtė, muzikantas Valdas Narkevičius ir aktorius Darius Rakauskas. Kartu dalyvavo aktorius Saulius

Čepla. "Gandro dovana" – tai spektaklis be jokio teksto, bet jo prasmė yra visiems suprantama. Senovėje, bent pasakose, žmonės manė, kad gandrai atneša vaikus į namus! Tikėkimės, kad bus daugiau tokių spektaklių ir pasirodymų Toronte ir Kanadoje! **Vida Naudžiūnaitė**, KLJS pirmininkė, K14 atstovė

Siūlymas

Esame televizijos laidų iš Kelmės krašto pradininkai nuo 1997-ųjų metų. Laidas periodiškai transliavo Kelmės kabelinė televizija ir Šiaulių televizija. Esame įgyvendinę daugybę televizijos projektų, kurių keletas laimėjo "Geriausios regioninės televizijos laidos" vardą Lietuvos Spaudos ir radijo komiteto rengiamame "Pragiedrulių" konkurse. Dalį mūsų darbų galite pamatyti interneto tinklalapiuose www.labasiskelmes.lt ir www.internetinety.lt. Siūlome savo paslaugas visoje Lietuvoje.

Manome, jog lietuvių bendruomenėse

užsienyje yra žmonių, kurie dėl sveikatos ar kitų priežasčių negali atvykti į Lietuvą, tačiau širdyje turi gilių sentimentų savo tėviškei, vietai, kuroje užgimė, augo; žmonėms, kurie galbūt Lietuvoje dažnai mąsto apie jus ir ilgisi. Galime parengti vaizdo projektą pagal Jūsų pageidavimą: nufilmuoti ir papasakoti apie Jums brangią vietą ar žmones, parengti pokalbius su Jūsų pageidaujama asmenimis, sukurti filmą apie šeimą, draugus, ar Jūsų pasirinkta tema.

Rašykite mums adresu: janinaskeb@mail.com.

Janina Skeberdienė, Visuomeninės organizacijos "Krašto informacija" pirmininkė

"Duoti viltį žmonėms"

Atkelta iš 8-to psl.

– RR: Mes ėmėme autentiškas partizanų dainas kaip šaltinius. Per klausėme labai daug autentiškų įrašų Lituanistikos institute, juos studijavome. Jos mus įkvėpė, tačiau nusprendėme jų neperdainuoti.

– AKK: *Kita vertus, galbūt meno paskirtis ir yra perkeisti realybę, ją pakylėti ar atvesti prie kažkokio suvokimo? Tai gal ir jūsų albumas dėl to toks?*

– RR: Mūsų kūrybinis "Credo" visą laiką buvo duoti viltį žmonėms. Muzika, menas turi pakylėti, pamaitinti sielą, sustiprinti žmogų, o ne jį smukdyti...

– JMŽ: Manau, kad jums pavyko, nes ne vienas iš vyresniųjų priėjo ir sakė, kad skambėjo keistai, bet taip gera pasiklausius...

– GŽ: Partizanų dainos buvo visų žmonių, dalyvavusių pokario pasipriešinime, kovos dalis. Ta tradicija – apdainuoti karius – yra labai sena. Tuo tarpu "Broliai" yra visai naujas kūrinys. Dienoraštis, daina, citata tegali būti šaltinis. Šis albumas irgi turi savo siužetą. Prasižada viskas nuo miško. Paskui siužetinė linija kyla. Galiausiai "Raudoje" prašoma, kad prasižertų "vėlių varteliai", o "Broliuose aituose" "broliai nugalėjo mirtį", anot Dzūko (Liongino Baliukevičiaus – RR) dienoraščio. Jame jis rašė, kad yra dešimties tūkstančių žuvusių karių vadas, taigi, tarytum kariavo su visa laisvų vėlių vėliava. Anot partizano poeto Broniaus Krivicko, jie nepasidavė tai barbariškai priespaudai, paminančiai žmogaus laisvės orumą.

***

– AKK: *Dėkoju jums už šiuos pasidalini-*

mus. Ar norėtumėt ką nors palinkėti "Tėviškės žiburium" skaitytojams?

– AS: Norėtusi, kad vyresnioji karta perduotų jaunesniai kartai visas pagrindines mūsų tautos vertybes ir nenustotų jėgų tai daryti. Suprantu, kad tampa vis sunkiau, bet būtent tikėčiausi, kad čia irgi tęstusi ta kita Lietuva ir ji būtų gyva. Štai atvažiuoji į Čikagos lietuvių bendruomenę, ir nepatiri jokio kultūrinio šoko. Galbūt matai, kad viskas yra šiek tiek kitaip, tačiau suprantanti, kad tai irgi yra Lietuva.

– AKK: *Kaip Kaušpėdas dainavo, "Pasaulio Lietuva"...*

– GŽ: Aš tai visuomet sakau, kad jeigu esame lietuviai ar kitų tautų, kultūrų atstovai, tai visuomet turime jausti savo šaknis. Turime auginti Lietuvą savyje, tai ji augs ir aplink mus. Galiu gyventi Toronte ar Čikagoje, bet jeigu puoselėsiu tą kultūrą, kalbą, tai visi būsim stipresni.

– RR: Auginti ir kurti. Ir Lietuva nėra kažkoks baigtinis vienetas, mes ją nuolat turime kurti.

– AS: Ir kova dėl Lietuvos vis dar vyksta. Vis dar reikia palaikyti "kovines pozicijas"...

– GŽ: Štai devyniolikotojo šimtmečio antroje pusėje buvo šimtas inteligentų, kurie reformavo Lietuvą. Pradžioje tai atrodė beviltiška idėja. Bet štai, pradėjo Basanavičius, o nepriklausomos Lietuvos laikotarpiu buvo modernizuota kalba, suorganizuota švietimo sistema, universitetai, kultūra, prasiveržė viskas... Todėl aš manau, kad mes visi turime labai geras galimybes toliau kurti. Ne vien meną, bet ir visą gyvenimą, visų sričių palikimą, nes maža tauta visuomet turi didesnių pavojų pranykti.

– AKK: *Ačiū už pokalbį.*

Providing commercial property mortgages for our community

Small Business Rental Properties

Apartment Buildings Daycare and more

PARAMA

TAUPOMOJI SĄSKAITA

"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.50%
1 metų	1.70%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.25%
5 metų	2.40%

INVESTICINĖ SĄSKAITA

"GIC" INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.10%
5 metų	2.30%
1 metų iškeičiamas	1.35%
1 metų JAV dolerių	0.40%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA **1.35%**

"PLANAS 24" Kasdieninių palūkanų čekių / taupomoji

Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni nušimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ **0.20%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.90%
1 metų	3.00%
2 metų	3.05%
3 metų	3.15%
4 metų	3.25%
5 metų	3.40%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.40%
1 metų	1.70%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.25%
5 metų	2.40%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU **3.50%** ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS **5.50%** ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS **7.0%** ir aukščiau

Visi pateikti nušimčiai gali būti keičiami be išėjimo

PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nušimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$215,000,000

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCO (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West

(prie naujos 'PARAMOS')

Toronto ON, M8W 1C5

Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com

Kviečiame mažus ir didelius!

MIRTIES PRANEŠIMAS

AŲA

ADOMAS JOCAS

1923.01.06–2013.03.01

Liūdesyje paliko žmoną Birutę Jocienę, sūnų Ričardą ir dukrą Birutę su šeimomis. Palaidotas kovo 7 d. Šv. Kryžiaus kapinėse Kalifornijoje, JAV.

ŠEIMA

Netekus broliuko,

visos mūsų dar likusios šeimos vardu užuojauta kun. KAZIMIERUI KAKNEVIČIUI, jo pakrikštyta mano sesers vaikaitė Viktorija Petrauskaitė –

*Rožė Ražauskienė,
Detroit, Mich.*

ROYAL LEPAGE

*Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars*

DAIVA DALINDA

B.A. broker

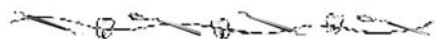
Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

ROYAL LEPAGE

*Jeį norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informacijų,
prašau man paskambinti.
Prižaduo mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

LABDAROS FONDO SUSIRINKIMAS

Metinis-visuotinis narių susirinkimas yra šaukiamas
2013 m. balandžio 7, sekmadienį, 2 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos salėje,
1 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ / AGENDA

1. Susirinkimo atidarymas	<i>Call to Order – A. Simonavičius</i>
2. Prezidiumo pristatymas	<i>Members of the Praesidium</i>
3. Darbotvarkės tvirtinimas	<i>Approval of Agenda</i>
4. 2012 m. susirinkimo protokolo skaitymas/tvirt.	<i>Approval of 2012 AGM Minutes</i>
5. Labdaros fondo įstatų informacija	<i>Labdara Foundation By-laws – J. Kuras</i>
6. Valdybos pirmininkės pranešimas	<i>President's Report – G. Laurinaitytė</i>
7. Išdininkės pranešimas	<i>Treasurer's Report – R. Pilipavičius</i>
8. Finansinio revizoriaus pranešimas	<i>Auditor's Report – R. Chaplin</i>
9. Pranešimas I	<i>Report – R. Berg</i>
10. Revizijos komisijos pranešimas	<i>Internal Audit Committee Report – G. Kobelskienė</i>
11. Diskusijos dėl pranešimų	<i>Discussion of Reports</i>
12. Revizoriaus paskyrimas 2013 metams	<i>Approval of Auditor for 2013</i>
13. Valdybos narių rinkimai	<i>Election to the Board of Directors</i>
14. Narių sumanymai, pasiūlymai	<i>Open Discussion</i>
15. Susirinkimo uždarymas	<i>Adjournment</i>

Labdaros fondo valdyba prašo, kad kandidatai į rinkimus pateiktų raštišką sutikimą nominacijos komiteto pirmininkui Algiiui Kaminskui iki kovo 28 d., pristatant į Labdaros Slaugos namų raštinę.

Įgaliojimas (Proxy)

Nariai, norintys paskirti kitus asmenis jiems atstovauti per susirinkimą, privalo raštiškus įgaliojimus (proxy) pristatyti į Labdaros fondo raštinę Labdaros Slaugos namuose ne vėliau kaip 7 v.v., antradienį, **balandžio 2**. Visi įgaliojimai (proxies) turi būti notaro patvirtinti. Įgaliojimai iš organizacijų privalo būti patvirtinti organizacijos valdybos nario parašu, kuriam yra suteikta teisė pasirašyti pagal pareigas. Organizacijų įgaliojimai turi būti pristatyti iki **balandžio 2 d.** Įgaliojimų ir nominacijų anketas galima gauti Labdaros Slaugos namų ir Toronto Lietuvių Namų raštinėse.

Canadian Newcomer Magazine, pradėtas leisti 2004 m., dabar leidžiamas tik internete, sąryšyje su roadmap.ca. Vadinamo internetinio žurnalo tikslas – įvairias etnines Kanados bendruomenes suvesti į vieną tinklą, perduodant nemokamą informaciją, patarimus ir paskatinimą naujiems imigrantams. Tinklalapiuose rašoma aiškia, paprasta anglų kalba, net duodant galimybę išmokyti žodžių tarimo. Rašoma apie įsidarbinimą, būstą, sveikatą, finansus, švietimą. Išėina šeši skaitmeniniai numeriai per metus, kasdien įvedant naujų straipsnių. **Inf.**

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose

*Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas*

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

SPORTAS

2013 BALTIC CUP FINAL
Friday April 19th
7:00 pm
Lambton Arena
4100 Dundas St. W.

ADMISSION: PAY WHAT YOU CAN (SUGGESTED DONATION: \$5)

GAME 1
Estonians vs. Lithuanians
Saturday March 23rd 7:15 pm
Centennial Arena
258 Centennial Park Road

GAME 2
Latvians vs. Estonians
Friday April 5th 7:00 pm
Lambton Arena
4100 Dundas St. W.

GAME 3
Lithuanians vs. Latvians
Friday April 12th 7:00 pm
Lambton Arena
4100 Dundas St. W.

balticcup.blogspot.ca

ŠALFASS veteranų krepšinio varžybos

ŠALFASS metinės veteranų krepšinio varžybos įvyks Toronte kovo 23–24 d.d. Dalyvaus komandos iš Floridos, Klyvlando, Detroito, Hamiltono ir Toronto.

Dienotvarkė: **penktadienį, kovo 22** – susipažinimo vakaras 7 v.v. Toronto Lietuvių Namuose, bare “LOKYS”. **Šeštadienį, kovo 23**, Prisikėlimo parapijos salėje. 10 v.r. atidarymas, 10.15 v.r. – pirmos varžybos; antros, jei bus, ten pat – 11.45 v.r. Po pietų – Father John Redmond

Catholic Secondary School nuo 2 v.p.p. iki 7 v.v., 28 Colonel Samuel Smith Park, Etobicoke, ON M8W 2L1. Šeštadienio vakare 7 v.v. baras “LOKYS” kviečia dalyvius ir svečius. Bus maisto ir gėrimų. Bus rodomi “March Madness NCAA” krepšinio varžybų žaidimai.

Sekmadienį, kovo 24, pusbaigmės ir baigmės varžybos Father John Redmond Catholic Secondary School nuo 9 v.r. iki 2 v.p.p.

Viktoras Šimkus

“ROMUVOS” valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie “Romuvos” 50-mečio jubiliejaus.

Reiškiamo ypatingą padėką lietuviškos finansinės institucijoms ir organizacijoms, kurios savo parama įrodė, kad vertinate “Romuvos” stovyklos svarbią įtaką Kanados jaunimui ir lietuviškai visuomenei.

Dėkojame 50/50 vajeus komitetui, kuris sutelkė daugiau kaip \$20,000.

Buvo įdomūs ir prisiminimų pilni metai, kuriais daug buvo nuveikta.

Viliamės, kad ir toliau pasiryšite remti “Romuvos” stovyklavietę.

Nuoširdus ačiū!

“Romuvos” valdyba

Trispalvė ir daina “Vilnius Manor” namuose

Š.m. vasario 14 d. 95-ąsias Lietuvos Nepriklausomybės metines bene pirmieji suskubo atšvęsti Toronto “Vilnius Manor” gyventojai ir jų svečiai. Salės gale, šalia Kanados vėliavos lyg ir glaudžiasi lietuviška Trispalvė. Tačiau šiandien šios spalvos sušvito ne tik ant šventinių stalų, tautiškos juostose, bet ir kiekvieno širdyje... 12 val. visi iškilmingai sugiedojo Tautos himną ir mintimis nuklydo į Lietuvą, kurioje yra įleistos mūsų visų šaknys. Nuoširdus TLB pirmininkės pavaduotojos D. Garbaliuskienės pasveikinimas ir – pagrindiniam pranešimui pakyla TLPK pirmininkas A. Vaičiūnas. Jo pasisakyme istoriniai faktai susiliejo su daugelio iš čia esančių asmeniais išgyvenimais, kiekviename žodyje slypėjo ne tik meilė Lietuvai, bet ir rūpestis dėl tautos, išsibarsčiusios po visą pasaulį, likimo.

Meninę programą atliko TLPK choras “Daina”, vadovė L. Turūtaitė. Į šiandieninį šventinį koncertą įsiliejo ne tik dainos, poezijos, bet ir širdies bei dvasinio pakilimo galia. E. Stakausko eilėraščio *Esi viena* posmai – tai pirmoji dovana 95-osioms Nepriklausomybės metinėms ir žiūrovui:

*LIETUVA – kai tik ištariu Tave
Man kas kartą atsiliepia girių aidas,
Lietumi, klonių pievų žaluma,
Atmintis vėl atkartoja Tavo veidą...*

Koncerto metu skambėjo pačios gražiausios, pačios mylimiausios dainos apie Lietuvą: *Ištikimybė, Lopšinė gimtinei ir Motinai, Marių paukštė, Gražiausios spalvos...* Dainų žodžiai persipynė su poetų B. Brazdžionio, B. Kemežaitės eilėmis, mintimis iš tremtinio užrašų. Visiems gerai žinomos dainos *Aras* melodija

šiandien suskamba ne tik choro vyrų lūpose – pirmąkart jiems pritarė moterys, pasipuošusios tautiniais drabužiais. Ši daina brangi kiekvienam tautiečiui, mylinčiam savo šalį ir brangi niančiam jo istoriją. Po Raseiniškio eilėraščio *Lietuva* posmo:

*Tu nenumirsi. Tu nevergausi
Brolius ir priešus žemėj užarusi...
Požemiuos pūdyti, kovų užgrūdinti
Mes Tavo vardą kaip maldą tariame:
TĖVYNE, LIETUVA!*

lyg atsakas visų lūpose su tikėjimu ir viltimi nuvilnijo dainos *Žemėj Lietuvos* ir *Lietuva brangi*.

Gražia tradicija “Vilnius Manor” namuose tapo gyventojų pasveikinimas gimtadienio proga. Šią iškilmingą dieną vadovas J. Slivinkas pasveikino vasario mėnesį peržengusius devyniasdešimties metų ribą, linkėdamas geros sveikatos ir visokeriopo pasisekimo. Sukaktuvininkams buvo įteiktos gėlės, sugiedota *Ilgiausių metų*, o visiems buvo džiugu sužinoti, kad 90-etį šiuose namuose jau atšventė daugiau kaip 30 žmonių. Visus susirinkusius Vasario 16-osios proga pasveikino kun. A.K. Kasparavičius, OFM, ir pašventino Dievo dovanas ant iškilmingo pietų stalo, kurias paruošė nusipelnęs virėjas V. Birštonas ir jo padėjėja J. Janušonienė.

Visi likome dėkingi TLPK valdybai, paruošimo vadovėms B. Tamošiūnienei, I. Gautreau ir jų talkininkei N. Kliamaitienei už šios popietės organizavimą, stalų ir salės papuošimą, linkėdami naujų kūrybinių minčių, energijos ir malonių susitikimų ateityje.

Laimutė Šimukėnienė

SKAITYTOJAI PASISAKO

PETICIJA

Esate kviečiami pasirašyti šią peticiją ir per savo sąrašus bei socialinius tinklus išplatinti savo draugams: “Lietuvos Respublikos vadovybei REIKALAVIMAS ginti Lietuvos Respublikos valstybinę kalbą ir teritorinį vientisumą”. Štai nuoroda: <http://www.peticijos.lt/visos/71086>. Turbūt visi esate girdėję apie pastarojo meto Lietuvos problemas su len-

kais? Ši peticija – didžiaja dalimi dėl to. Laiko turime nedaug. Peticiją galima pasirašyti iki kovo 11 dienos. Įdomus dalykas, kad atsidiarius peticiją, iš karto iššoka perspėjimas, kad ji užkrėsta virusu. Šią žinutę reikia ignoruoti, jokio viruso ten nėra ir kompiuteriui nieko neatsitinka. O kartais tos žinutės ir apskritai nėra. (Šis pranešimas TŽ redakciją pasiekė kovo 11 d. RED.) **Audronė Simanonytė**

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

**DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.**

Prižadų gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

TORONTO

Anapilio parapijos žinios

• Visos mūsų aptarnaujamoms parapijoms džiaugiasi, kad vėl turime šv. Petro ipėdinį, kuriu tapo Jurgis Marius Bergoglio, gimęs 1936 m. gruodžio 17 d. Argentinoje, išeivių italų šeimoje. Jis pasirinko Pranciškaus vardą, kurio dar joks popiežius nebuvo pasirinkęs, ir yra pirmasis jėzuitas, tapęs popiežiumi. Jis kunigu buvo išventintas 1969 m., vyskupu konsekruotas 1992 m., Buenos Aires arkivyskupu paskirtas 1998 m. ir pakeltas kardinolu 2001 m. Tai labai paprastas ir nuolankus žmogus, daug dėmesio skyręs vargšams ir nuskriaustiesiems.

• Praėjusį sekmadienį tuoj po Mišių įvyko Lietuvos kankinių parapijos visuotinis susirinkimas. Parapijos tarybos sudėtis bus paskelbta vėliau.

• Kovo 16 iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Pranas Ročys, 95 m. amžiaus.

• **Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris** skelbia žaizlų vaju Punsko vaikų darželiui. Jei kas turite nereikalingų žaizlų, paaukokite šiam tikslui. Parapijos salėje yra paruošta tokiems žaizlams dėžė. Galite aukoti ir pinigų, už kuriuos bus nupirkti nauji žaizlai. Visiems iš anksto dėkoja SKLIS valdyba.

• Kviečiame ir skatiname tikinčiuosius aplankyti tinklalapį www.tikejimometai.lt. Ten rasite visą eilę naudingų straipsnių bei vaizdinių įrašų, skirtų Tikėjimo metams.

• Toronto arkivyskupijos įstatas santuokos reikalu: norintieji tuoktis turi susitikti su savo parapijos kunigu ir tuo reikalu su juo pasikalbėti **bent vienerius metus prieš numatomą santuokos datą** bei atlikti reikiamą santuokai pasiruošimą. Jei kuris iš būsimųjų su-tuoktinių jau yra kokia nors forma tuokęsis (išskyrus našlystės atvejį), tai kunigas negali su juo tartis dėl santuokos datos, kol nėra gautas santuokai leidimas iš arkivyskupijos.

• Mišios sekmadienį, kovo 24, 10 v.r. už a.a. konsulą inž. Harį Lapą; Vasagoje 2 v.p.p. už Kybartų mirusius; Delhi šeštadienį, kovo 22, 3 v.p.p. už a.a. Reginą Miškinienę.

PADĖKA

Dėkoju Aldonai Balčiūnienei, gyvenančiai Vinipege, už dovaną šeimai, – už mums prenumeruotą savaitraštį *Tėviškės žiburiai*. Susidomėję sekame Kanados lietuvių gyvenimo naujienas. Perskaitę laikraštį, nededame į lentyną, o nunešam į Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių bendrijos buveinę, kur atsiranda nemažai *Tėviškės žiburių* skaitytojų.

Visų vardu nuoširdus AČIŪ Jums, ponai Aldona, ir sveikinu Jus, *Tėviškės žiburių* darbuotojus, ir visus Kanadoje gyvenančius tautiečius su artėjančia gražiausia pavasario švente. Su Šv. Velykomis! **Vytas Miliauskas** Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių bendrijos valdybos pirmininkas

Prisikėlimo parapijos žinios

• Parapija organizuoja "Vilties bėgimą" paremti vėžiu sergančiųjų centrą Klaipėdoje. Panašus bėgimas jau keletą metų organizuojamas Klaipėdoje, o šiemet pirmą kartą vyks ir Toronte. Tikimės, kad jis taps mūsų parapijos tradicija. Informaciją apie šį bėgimą ir registracijos lapus galima gauti parapijos tinklalapyje www.prisikelimas.ca.

• Balandžio 26-27 d.d. vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas.

• Rudenį švėsime parapijos 60-metį. Visus kviečiame įsijungti į renginius ir minėjimus. Bus ruošiamos skaidrės su nuotraukomis, kuriose atsispindės parapijos 60 metų gyvavimas. Kviečiame prisidėti prie šito gražaus projekto. Peržiūrėkite savo nuotraukas ir pasidalinkite su visais. Sekmadieniais raštinėje galima palikti nuotraukas, kurios kitą sekmadienį bus Jums gražintos. Visos surinktos nuotraukos bus rodomos po 11 v.r. Mišių salėje.

• Parapija rengia "centų vaju". Centai renkami sutelkti lėšų patalpų atnaujinimui. Centai kaupiami parapijos raštinėje. Suma išaugo iki 5,069 centų. Ačiū aukotojams.

• Praeitą savaitę į amžiną kelionę palydėti: a.a. Zuzana Staņčikienė, 95 m., paliko dukrą Živilę Vidmantienę su šeima; a.a. Irena Buntinas; a.a. Petras Ročys, 95 m., paliko dukrą Ritą ir sūnų Stasį su šeima; a.a. Helen Nešukaitis, paliko vyrą Joną ir dukras su šeimomis.

• Mišios sekmadienį, kovo 24: 8 v.r. už parapijiečius; 9 v.r. už a.a. kun. Lauryną Kemėšį; 11 v.r. už a.a. Julijų Gipą; už a.a. Kazimierą, Ireną ir Bronių Ardavičius; už a.a. Tomą Prakapą (XXX m.); už a.a. Vladą ir Marytę Miceikas.

KLB TORONTO APYLINKĖS ŽINIOS

Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios proga KLB Toronto apylinkės valdybai auکوjo: \$1,500 – kredito kooperatyvas "Parama"; \$300 – NN; \$250 – Prisikėlimo kredito kooperatyvas; \$120 – generalinis garbės konsulas P. Kuras; \$100 – D. ir J. Didžbaliiai, D. ir L. Garbaliuskai, D. ir A. Nausėdai, L. ir A. Pacevičiai, S. ir V. Piečiai, B. Saplys, Z. Vaičeliūnas, I. ir A. Žemaičiai; \$75 – R. ir A. Kalendros; \$70 – L. Stosiūnas; \$60 – K. Balyta, J. ir A. Maksimavičiai; \$50 – S. ir M. Bušinskai, V. Butkys, J. ir E. Čuplinskai, V. Dimskienė, V. Jasinevičienė, V. ir K. Jonušonai, V. Kulnys, Z. Linkevičienė, I. Meiklejohn, G. ir R. Paulioniai, M. ir G. Šernai, P. Šturmas, A. Sungailienė, J. Zenkevičienė, R. ir A. Žilinskai, M. Zubrickienė; \$40 – P. Adomaitis, R. Balaišienė, Z. Kružikienė, D. Sonda; \$30 – B. ir A. Matulaičiai, R. ir K. Poškai, V. Remesat; \$25 – B. ir V. Biretos, V. Birštonas, V. Gaputis, D. ir G. Rocca, T. Stanulis; \$20 – S. ir J. Andruliai, L. Balaišis, V. ir V. Baliūnai, V. Balsevičius, A. Baršauskienė, M. Barteška, J. Baumgard, R. Cleverdon, A. Dailydė, K. Dambaraitė, R. Dornfeld, V. Dimskis, J. ir M. Gabriai, R. ir A. Gelažauskai, A. ir L. Jonuškai, Z. Jonikas, kun. Kazimieras Kaknevičius, T. Kalvinskas, R. ir J. Karasiejai, V. Kolyčius, P. Krilavičius, L. Laurušaitis, A. Lemežys, J. Macijauskienė, R. Masionis, P. Meiklejohn, F. Mockus, V. Norvaiša, V. Palilionis, I. Paškauskienė, I. Paškauskas, V. Pečiulis, G. Šiaučiūnienė, kun. J. Šileika, OFM, V. Skalskienė, V. Skukauskas, P. Stripinis, B. Stundžia, S. Stuopis, B. Tamulionis, P. Vilkelis, D. Vorps, A. Zuolas; \$10 – R. Celejewski, O. ir J. Gustainiai, L. Mačionienė, D. Mardosaitė, I. ir K. Paznėkai, G. Tarvydas, A. Vaičiūnas, S. Vaštoka; \$5 – V. Dubickas.

Nuoširdžiai dėkojame visiems auکوjusiems ir visiems prisidėjusiems prie Nepriklausomybės dienų – Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios – minėjimo rengimo.

Toronto apylinkės valdyba

IEŠKOME auklės prižiūrėti 1-rių metų mergaitę nuo balandžio mėnesio. Prašome skambinti tel. 416-986-0034.

T i n k l a l a p y j e www.tevzib.com – naudinga informacija apie skelbimus, prenumeratas, veiklą.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Parapijos visuotinis metinis susirinkimas buvo kovo 17 d., po 10.30 v.r. Mišių parapijos salėje. Aprašymas bus kitame TŽ numeryje.

Tikėjimo metų Kryžiaus keliaujanti dalis pasirodys mūsų parapijoje sekmadienį, balandžio 7, iš Toronto. Prašoma tą dieną atnešti voką su auka ir įmesti į šventadienio rinkliavos krepšelį. Kryžius apkeliaus daugelį Kanados lietuvių parapijų ir, kai grįš į Torontą, visas su visu Tikėjimo metų Kryžiumi bus pastatytas Anapilio sodyboje.

Didžiosios savaitės pamaldos: D. ketvirtadienį, 6 v.v. Mišios ir adoracija. D. penktadienį, 6 v.v. Kryžiaus kelias ir Kristaus kančios pamaldos. D. šeštadienį, 5 v.p.p. Kristaus Prisikėlimo vigilija. Velykų kovo 31 d., 8 v.r. procesija ir Mišios. Tradicinės vaisės salėje po Mišių.

Antanas ir Jessica (Stevens) Staškevičiai susilaukė pirmgimės dukters. Arūnas ir Silvija Staškevičiai džiaugiasi antruoju vaikaičiu.

A.a. Philip Tautvilas Barzdenis, 81 m. amžiaus, mirė kovo 14 d. Montrealyje. Liko žmona Denise, vaikai Linda, Richard, Glenn, vaikaičiai Scott, Jennifer, Kristina, Eric ir Alex bei provaikaitė Makena. Jis gimė Montrealyje, tėvai Petras ir Marcelė (Jakšytė) Barzdeniai iš Lietuvos atvykę apie 1925 m. gyveno Verdun'e, turėjo vasarnamį "Palangoje" netoli St. Jerome, kur daug lietuvių turėjo vasarnamius. Laidotuvių apeigos – kovo 18 d., 11 v.r. Collins Clarke Funeral Home, Pointe Claire, QC. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Didžiosios savaitės pamaldos: kovo 24, Verbų sekmadienį, 12 v.; kovo 28, D. ketvirtadienį, 4 v.p.p.; kovo 29, D. penktadienį, 3 v.p.p.; kovo 30, D. šeštadienį, 7 v.v.; Velykų dieną, kovo 31, Mišios bus auکوamos 10 v.r. Po Mišių klebonas ir parapijos komitetas kviečia visus į parapijos salę vaisėms. Prašome įsidėmėti valandas, nes kiekvieną dieną jos skirtingos.

Šv. Kazimiero "Aukšinis ratelis" pradeda pavasario veiklą balandžio 4 d. Visi kviečiami į subvimumus šv. Kazimiero parapijos salėje ketvirtadieniais 12.30 v.

Popiežius Benediktas XVI paskelbė, kad 2012 m. spalio 11 d. prasidėjo Tikėjimo metai. Tą dieną suėjo 50 m. nuo Vatikano II susirinkimo paskelbimo ir 20 metų nuo Katalikų bažnyčios katekizmo išleidimo. Šių metų paskirtis yra dvasinis žadinimas ir ugdymas. Šiems ypatingiems metams paminėti Kanados lietuvių kunigų vienybės iniciatyva yra išleista knygutė "Katalikiško tikėjimo pagrindai", kurią galima gauti prie šventovės įėjimo. Yra statomas ir Tikėjimo metų kryžius. Dalis šio kryžiaus bus persiųsta į Kanados lietuvių parapijas, šv. Kazimiero šventovėje bus balandžio 14 d. Klebonas kviečia visus kartu pasimelsti minint Tikėjimo metus, prašo prisidėti auka Tikėjimo metų kryžiaus pastatymui. Čekius rašyti Kanados lietuvių kunigų vienybės vardu, vokeliai yra su knygutėmis, galima perduoti klebonui. **JA**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Atitaisymas

Tėviškės žiburių š.m. 8 nr. straipsnyje "Sugrąžintas vardas Lietuvai" parašyta: "Atvykęs į Čikagą Vladas Baltrušaitis įkūrė lietuvių vyrų chorą ir jam vadovavo". Tai labai nemaloni klaida. Jis jokio choro ten neįkūrė, nes jau keletą metų Čikagoje puikiai veikė vyrų choras, vadovaujamas pradžioje A. Gečo, vėliau B. Jonušo, su kuriuo išleista plokštelė. Nedalyvavo taip pat Vladas Baltrušaitis "Grazinos" ir "Dalius" operose. Paskutinis jo dalyvavimas buvo operoje "Likimo galia" diriguojant prof. V. Marijošiu.

L. Baltrušaitienė, Vilnius

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

LANDSCAPING. Žolės pjovimas, velėnos dėjimas, krūmų ir medžių apkarpymas ir pjovimas. Gėlių sodinimas. Pavasario ir rudens aplinkos sutvarkymas. "Interlock". Langų valymas. Skambinti VALDUI 416 909-2464 (cell).